

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-127-10

Druk nr 3514 cz. I
Warszawa, 21 października 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o efektywności energetycznej z projektami aktów wykonawczych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o efektywności energetycznej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią;
- 2) zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej;
- 3) zasady uzyskania i umorzenia świadectwa efektywności energetycznej;
- 4) zasady sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz uzyskania uprawnień audytora efektywności energetycznej.

Art. 2. 1. Przepisy ustawy stosuje się do przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) urządzeń technicznych i instalacji używanych wyłącznie w celach wojskowych;
- 2) instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784, z późn. zm.²⁾), z wyjątkiem urządzeń potrzeb własnych, o których mowa w art. 16 ust. 4.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) efektywność energetyczna – stosunek uzyskanej wielkości efektu użytkowego danego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, w typowych warunkach ich użytko-

wania lub eksploatacji, do ilości zużycia energii przez ten obiekt, urządzenie techniczne lub instalację, niezbędnej do uzyskania tego efektu;

- 2) energia – energię pierwotną lub energię finalną;
- 3) energia pierwotna (E_p) – energię zawartą w pierwotnych nośnikach energii, pozyskiwanych bezpośrednio ze środowiska, w szczególności: węgla kamiennym energetycznym (łącznie z węglem odzyskanym z hałd), węgla kamiennym koksowym, węgla brunatnym, ropy naftowej (łącznie z gazoliną), gazie ziemnym wysokometanowym (łącznie z gazem z odmetanowania kopalń węgla kamiennego), gazie ziemnym zaazotowanym, torfie do celów opałowych oraz energię: wody, wiatru, słoneczną, geotermalną – wykorzystywane do produkcji energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, a także biomasę w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.³⁾);
- 4) ciepło – ciepło w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.⁴⁾);
- 5) energia finalna – energię lub paliwa w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, z wyłączeniem paliw lotniczych i paliw w zbiornikach morskich, zużyte przez odbiorcę końcowego;
- 6) odbiorca końcowy – odbiorcę końcowego w rozumieniu art. 3 pkt 13a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 7) audyt efektywności energetycznej – opracowanie zawierające analizę zużycia energii oraz określające stan techniczny obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, zawierające wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej tych obiektów, urządzeń lub instalacji, a także ocenę ich opłacalności ekonomicznej i możliwej do uzyskania oszczędności energii;
- 8) przedsiębiorstwo energetyczne – przedsiębiorstwo energetyczne w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 9) jednostka sektora publicznego – podmiot sektora finansów publicznych, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 123, poz. 835 i Nr 152, poz. 1020);
- 10) tona oleju ekwiwalentnego (toe) – równoważnik jednej tony ropy naftowej o wartości opałowej równej 41.868 kJ/kg;

- 11) efekt użytkowy – efekt uzyskany w wyniku dostarczenia energii do danego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, w szczególności: wykonanie pracy mechanicznej, zapewnienie komfortu cieplnego, oświetlenie;
- 12) przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej – działanie polegające na wprowadzeniu zmian lub usprawnień w obiekcie, urządzeniu technicznym lub instalacji, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii;
- 13) oszczędność energii – ilość energii stanowiącą różnicę między energią potencjalnie zużytą przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w danym okresie przed zrealizowaniem jednego lub kilku przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej a energią zużytą przez ten obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w takim samym okresie, po zrealizowaniu tych przedsięwzięć i uwzględnieniu znormalizowanych warunków wpływających na zużycie energii.

Rozdział 2

Krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią

Art. 4. 1. Ustala się krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią w celu uzyskania do 2016 r. oszczędności energii finalnej w ilości nie mniejszej niż 9 % średniego krajowego zużycia tej energii w ciągu roku, przy czym uśrednienie obejmuje lata 2001 – 2005.

2. Oszczędność energii finalnej, o której mowa w ust. 1, oblicza się, uwzględniając współczynniki sprawności procesów przetworzenia energii pierwotnej w energię finalną, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 15.

Art. 5. 1. Podmiot realizujący krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią podejmuje działania w celu poprawy efektywności energetycznej.

2. Przez podmiot realizujący krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią rozumie się osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zużywające energię.

Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, co 3 lata, do dnia 15 maja danego roku, sporządza i przedstawia do zatwierdzenia Radzie Ministrów krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej na okres do 2016 r.

2. Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej zawiera w szczególności:

1) opis planowanych:

- a) programów poprawy efektywności energetycznej określających działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej,
- b) przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w poszczególnych sektorach gospodarki, niezbędnych dla realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią;

2) analizę i ocenę wykonania krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej za poprzedni okres;

3) informacje o:

- a) postępie w realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią,
- b) podjętych działaniach mających na celu usunięcie przeszkód w realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią.

3. Zatwierdzony przez Radę Ministrów krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje Komisji Europejskiej, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, w którym występuje obowiązek sporządzania planu.

Art. 7. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej w rozumieniu ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.⁵⁾) oraz wojewodowie realizują krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej.

2. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, o których mowa w art. 5 pkt 1 – 3 i 5 – 28 ustawy, o której mowa w ust. 1, oraz wojewodowie przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki roczne sprawozdania z realizacji krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej.

3. Sprawozdania, o których mowa w ust. 2, są przekazywane w terminie do dnia 30 września następnego roku po upływie roku, którego dotyczą.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki sporządza sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2, do dnia 30 września następnego roku po upływie roku, którego dotyczy.

Art. 8. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki na podstawie sprawozdań, o których mowa w art. 7 ust. 2 i 4, sporządza co dwa lata i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia raport zawierający w szczególności informacje dotyczące realizacji:

- 1) krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, o którym mowa w art. 4 ust. 1,
 - 2) krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 6 ust. 1
- wraz z oceną i wnioskami z ich realizacji.

2. Zatwierdzony raport, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza niezwłocznie, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 9. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje realizację krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, o którym mowa w art. 4 ust. 1, na podstawie badań statystycznych przeprowadzonych zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.⁶⁾), oraz danych dotyczących ilości uzyskiwanej oszczędności energii wynikającej ze sporządzonych audytów efektywności energetycznej.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki, minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej we współpracy z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego przygotowują, zgodnie ze swoją właściwością, propozycje badań statystycznych, niezbędnych do monitorowania krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią.

Rozdział 3

Zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej

Art. 10. 1. Jednostka sektora publicznego, realizując swoje zadania, stosuje co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 2.

2. Środkiem poprawy efektywności energetycznej jest:

- 1) umowa, której przedmiotem jest realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 2) nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, albo ich modernizacja;
- 4) nabycie lub wynajęcie efektywnych energetycznie budynków lub ich części albo przebudowa lub remont użytkowanych budynków, w tym realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 76, poz. 493).

3. Jednostka sektora publicznego informuje o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Art. 11. Jednostka sektora publicznego sporządza, co najmniej raz na 10 lat, audyt energetyczny w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów eksploatowanych obiektów budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.⁷⁾), o powierzchni powyżej 250 m², których jest właścicielem lub zarządcą.

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej:

- 1) organizuje kampanię promującą stosowanie środków poprawy efektywności energetycznej, w tym wprowadzanie innowacyjnych technologii;

2) prowadzi działania informacyjno-edukacyjne oraz szkoleniowe o dostępnych środkach poprawy efektywności energetycznej.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki:

1) monitoruje stosowanie środków poprawy efektywności energetycznej;

2) zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki:

a) informacje o instrumentach służących finansowaniu środków poprawy efektywności energetycznej oraz sposobie ich pozyskiwania,

b) wytyczne dotyczące sposobu uwzględniania kryterium efektywności energetycznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Rozdział 4

Zasady uzyskania i umorzenia świadectwa efektywności energetycznej

Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązane:

1) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, zwanemu dalej „Prezesem URE”, świadectwo efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 21 ust. 1, o wartości, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, nie większej niż 3 % ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym, osiągniętego w roku poprzedzającym rok, w którym obowiązek ten będzie realizowany, i jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w ust. 3, lub

2) uiścić opłatę zastępczą, obliczoną w sposób określony w ust. 3.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorstw energetycznych sprzedających ciepło odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wielkość mocy zamówionej przez tych odbiorców nie przekracza 5 MW.

3. Opłatę zastępczą oblicza się według wzoru:

$$O_z = O_{zj} \times E_p,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

O_z – opłatę zastępczą wyrażoną w złotych,

O_{zj} – jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 900 zł i nie wyższą niż 2 700 zł za tonę oleju ekwiwalentnego,

E_p – ilość energii pierwotnej, wyrażoną w tonach oleju ekwiwalentnego, równą różnicy między ilością energii pierwotnej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 15 i ilością energii pierwotnej wynikającą ze świadectw efektywności energetycznej, o których mowa w art. 21 ust. 1, umorzonych przedsiębiorstwu energetycznemu w terminie, o którym mowa w art. 27 ust. 2.

4. Wpływy z opłaty zastępczej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Kwotę opłaty zastępczej należy uiścić na rachunek bankowy tego funduszu, do dnia 31 marca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 14. Przedsiębiorstwo energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawia Prezesowi URE, na jego żądanie, dokumenty lub informacje niezbędne do oceny wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Art. 15. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wielkość i sposób obliczania ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej, które jest obowiązane uzyskać i przedstawić do umorzenia przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 13 ust. 1;
- 2) sposób uwzględniania w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1:
 - a) kosztów uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej, o których mowa w art. 21 ust. 1,
 - b) poniesionej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2;
- 3) wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, oznaczonej symbolem O_{zj} , o której mowa w art. 13 ust. 3;

4) współczynniki sprawności procesów przetworzenia energii pierwotnej w energię finalną.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni w szczególności:

- 1) wyniki badań statystycznych w zakresie oszczędnego gospodarowania energią za lata poprzedzające rok, w którym są ustalane wielkości, o których mowa w ust. 1, na rok następny;
- 2) wielkość udokumentowanych oszczędności w latach poprzedzających, uzyskanych zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 4 oraz w wyniku stosowania innych środków poprawy efektywności energetycznej;
- 3) wielkość planowanych lub przewidywanych do uzyskania oszczędności w innych niż wskazane w rozdziale 4 systemach wsparcia albo w wyniku przedsięwzięć realizowanych z własnej inicjatywy odbiorców końcowych, jeżeli oszczędności te mogą zostać potwierdzone audytem energetycznym lub zostać objęte monitorowaniem, o którym mowa w art. 9 ust. 1.

3. Określając wielkość obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oraz wysokość opłaty zastępczej, o której mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw gospodarki przyjmuje najniższe wielkości, zapewniające osiągnięcie krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią oraz uwzględnia stopień jego realizacji i stan wiedzy technicznej w tym zakresie.

Art. 16. 1. W celu wyboru przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, za które można uzyskać świadectwa efektywności energetycznej, Prezes URE, co najmniej raz w roku, ogłasza, organizuje i przeprowadza przetarg, zwany dalej „przetargiem”.

2. Prezes URE może przeprowadzać w danym roku kolejne przetargi, w szczególności gdy wartość świadectw efektywności energetycznej, które mogą być przedstawione do umorzenia w danym roku, nie zapewnia realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, o którym mowa w art. 4.

3. Przetarg przeprowadza się oddzielnie dla następujących kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej:

- 1) zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych;
- 2) zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych;

3) zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle lub dystrybucji.

4. Przez urządzenie potrzeb własnych rozumie się zespół pomocniczych obiektów lub instalacji w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, służących procesowi wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła.

5. Prezes URE zamieszcza ogłoszenie o przeprowadzeniu przetargu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki na dwa miesiące przed dniem wyznaczonym do jego przeprowadzenia.

6. Prezes URE, w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 5, określa wartość świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w danym przetargu, z zastrzeżeniem ust. 8, oraz zamieszcza informację o wartości współczynnika akceptacji ofert, oznaczonego symbolem „t”, o którym mowa w art. 20 ust. 1.

7. Określając wartość świadectw efektywności energetycznej, o której mowa w ust. 6, Prezes URE kieruje się wartością wydanych dotychczas świadectw efektywności energetycznej oraz stopniem realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią.

8. Dla kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, o której mowa w ust. 3 pkt 1, Prezes URE określa wartość świadectw efektywności energetycznej, nie niższą niż 80 % całkowitej wartości świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania, w danym przetargu, o której mowa w ust. 6.

9. Jeżeli suma wartości świadectw efektywności energetycznej przyznanych w danym przetargu w ramach kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, o której mowa w ust. 3 pkt 1, jest mniejsza od wartości świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania dla tej kategorii, Prezes URE może przyznać pozostałe świadectwa efektywności energetycznej dla kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3.

Art. 17. 1. Poprawie efektywności energetycznej służą w szczególności następujące rodzaje przedsięwzięć:

- 1) izolacja instalacji przemysłowych;
- 2) przebudowa lub remont budynków;
- 3) modernizacja:
 - a) urządzeń przeznaczonych do użytku domowego,

- b) oświetlenia,
 - c) urządzeń potrzeb własnych,
 - d) urządzeń i instalacji wykorzystywanych w procesach przemysłowych,
 - e) lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła;
- 4) odzysk energii w procesach przemysłowych;
- 5) ograniczenie:
- a) przepływów mocy biernej,
 - b) strat sieciowych w ciągach liniowych,
 - c) strat w transformatorach.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, szczegółowy wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

Art. 18. 1. Do przetargu mogą być zgłoszone przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii w ilości stanowiącej równowartość co najmniej 10 toe z jednego przedsięwzięcia albo co najmniej łącznie 10 toe średnio w ciągu roku z przedsięwzięć o jednorodnym charakterze.

2. Do przetargu nie może być zgłoszone przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej:

- 1) zakończone przed dniem 1 stycznia 2008 r.;
- 2) na którego realizację:
 - a) przyznano premię termomodernizacyjną, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, lub
 - b) uzyskano środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej lub z budżetu państwa.

Art. 19. 1. W przetargu może uczestniczyć podmiot, który przedłoży Prezesowi URE prawidłowo wypełnioną deklarację przetargową wraz z audytem efektywności energetycznej sporządzonym dla przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej określonego w tej deklaracji.

2. Deklaracja przetargowa powinna zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę, adres siedziby oraz numer identyfi-

kacji podatkowej (NIP) podmiotu:

- a) u którego zostało zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej inne niż przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 18 ust. 2,
 - b) u którego zostanie zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej,
 - c) upoważnionego przez podmiot, o którym mowa w lit. a lub b;
- 2) określenie wartości świadectwa efektywności energetycznej, o które ubiega się podmiot, o którym mowa w pkt 1, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego;
 - 3) dane dotyczące ilości energii zaoszczędzonej średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego;
 - 4) wskazanie okresu uzyskiwania oszczędności energii dla danego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, wyrażonego w latach kalendarzowych;
 - 5) określenie wartości efektu energetycznego (ω) – rozumianego jako stosunek ilości energii zaoszczędzonej średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej do wartości świadectwa efektywności energetycznej, o której mowa w pkt 2;
 - 6) określenie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej oraz miejsca jego lokalizacji;
 - 7) określenie terminu realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
 - 8) oświadczenie, że nie występują okoliczności, o których mowa w art. 18 ust. 2;
 - 9) zobowiązanie do zrealizowania przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej zgodnie z deklaracją przetargową – w przypadku złożenia tej deklaracji przez podmiot, o którym mowa w pkt 1 lit. b, albo podmiot przez niego upoważniony;
 - 10) upoważnienie do występowania w przetargu – w przypadku podmiotu, o którym mowa w pkt 1 lit. c.
3. Udział w przetargu jest bezpłatny.
4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) warunki i tryb organizowania i przeprowadzania przetargu, w tym powoływania i pracy komisji przetargowej,

2) wzór deklaracji przetargowej

– kierując się potrzebą zapewnienia przejrzystych warunków i kryteriów przetargu oraz równoprawnego traktowania jego uczestników.

Art. 20. 1. Przetarg wygrywają te podmioty, które zadeklarowały wartość efektu energetycznego (ω), o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 5, zawierający się w przedziale:

$$(t \times \omega_{\text{sr}} ; \omega_{\text{max}}),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- t – współczynnik akceptacji ofert określany przez ministra właściwego do spraw gospodarki,
- ω_{max} – najwyższą zadeklarowaną w danym przetargu wartość efektu energetycznego,
- ω_{sr} – średnią wartość efektu energetycznego – jako średnią zadeklarowanych w danym przetargu wartości efektów energetycznych ważoną ilością energii zaoszczędzonej w wyniku realizacji zgłoszonego do przetargu, danego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w łącznej ilości energii zaoszczędzonej przez wszystkie zgłoszone do przetargu przedsięwzięcia.

2. Prezes URE przyznaje świadectwo efektywności energetycznej podmiotom, o których mowa w ust. 1, do wartości, o której mowa w art. 16 ust. 6, w kolejności odpowiadającej wartości zadeklarowanego przez te podmioty efektu energetycznego (ω), z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Prezes URE nie przyznaje świadectwa efektywności energetycznej następnemu według kolejności podmiotowi, o którym mowa w ust. 2, jeżeli wartość świadectw efektywności energetycznej pozostałych do wydania w danym przetargu jest niewystarczająca, aby przyznać temu podmiotowi świadectwo efektywności energetycznej o wartości, o której mowa w art. 19 ust. 2 pkt 2.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określa, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wartość współczynnika akceptacji ofert, oznaczonego symbolem „t”, o którym mowa w ust. 1, kierując się w szczególności wartościami efektów energetycznych zadeklarowanych przez podmioty przystępujące do poprzedniego przetargu oraz stopniem realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią.

5. Dla przetargu organizowanego po raz pierwszy wartość współczynnika akceptacji ofert, oznaczonego symbolem „t”, o którym mowa w ust. 1, ustala się w wysokości równej 0,5.

Art. 21. 1. Potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, przez podmiot, który wygrał przetarg, o którym mowa w art. 20 ust. 1, jest świadectwo efektywności energetycznej.

2. Świadectwo efektywności energetycznej zawiera w szczególności:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1;
- 2) określenie wartości, o której mowa w art. 19 ust. 2 pkt 2, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego;
- 3) określenie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, miejsca jego lokalizacji oraz terminu jego realizacji.

3. Świadectwo efektywności energetycznej wydaje Prezes URE na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. Do wydawania świadectw efektywności energetycznej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego o wydawaniu zaświadczeń.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, o którym mowa w ust. 1;
- 2) określenie wartości, o której mowa w art. 19 ust. 2 pkt 2, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego;
- 3) określenie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej oraz miejsca jego lokalizacji;
- 4) określenie terminu realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

5. Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki informację o wydanym świadectwie efektywności energetycznej wraz z kartą audytu efektywności energetycznej sporządzoną dla przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej określonego w tym świadectwie, o której mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2, niezwłocznie po jego wydaniu.

6. Prezes URE niezwłocznie informuje podmiot, o którym mowa w art. 25 ust. 3, o wydanym świadectwie efektywności energetycznej podmiotowi, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 lit. a.

Art. 22. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 lit. b, lub podmiot przez niego upoważniony, który otrzymał świadectwo efektywności energetycznej, jest obowiązany po zrealizowaniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej do sporządzenia audytu efektywności energetycznej potwierdzającego oszczędność energii uzyskaną w wyniku realizacji tego przedsięwzięcia, w ilości określonej w deklaracji przetargowej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Nie jest wymagane wykonanie audytu efektywności energetycznej, o którym mowa w ust. 1, dla zrealizowanego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w związku z którym zadeklarowano osiągnięcie oszczędności energii w ilości nieprzekraczającej równowartości 100 toe średnio w ciągu roku.

3. Audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w ust. 1, i audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1, nie mogą być wykonywane przez tego samego audytora efektywności energetycznej dla tego samego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia Prezesa URE o zakończeniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w terminie 30 dni od dnia jego zakończenia. Do zawiadomienia należy dołączyć:

- 1) oświadczenie potwierdzające zgodność zrealizowanego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej z deklaracją przetargową;
- 2) audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy jest on wymagany.

5. Prezes URE informuje podmiot, o którym mowa w art. 25 ust. 3, o świadectwie efektywności energetycznej wydanym dla przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, realizowanego przez podmiot, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 lit. b, albo przez podmiot przez niego upoważniony, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4.

Art. 23. 1. Prezes URE dokonuje albo zleca dokonanie innym podmiotom wyłonionym na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, weryfikacji weryfikacji:

- 1) audytu efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1, lub audytu efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 22 ust. 1;
- 2) zgodności oszczędności energii osiągniętej w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 22 ust. 2, z ilością energii zaoszczędzonej określonej w deklaracji przetargowej – w formie audytu efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 22 ust. 1.

2. O negatywnej weryfikacji oszczędności energii Prezes URE zawiadamia niezwłocznie podmiot, o którym mowa w art. 22 ust. 1.

3. Podmiot, któremu przyznano świadectwo efektywności energetycznej o wartości odpowiadającej ilości energii większej niż ilość energii zaoszczędzonej w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, stwierdzona przez Prezesa URE w wyniku weryfikacji oszczędności energii, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany, w terminie 6 miesięcy od dnia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo efektywności energetycznej o wartości określonej w ust. 4.

4. Wartość świadectwa efektywności energetycznej, którą obowiązany jest uzyskać i przedstawić do umorzenia podmiot, o którym mowa w ust. 3, stanowi różnicę między ilością energii wynikającą ze świadectwa efektywności energetycznej przyznanego temu podmiotowi a ilością energii zaoszczędzonej, o której mowa w ust. 3, wyrażoną w tonach oleju ekwiwalentnego.

5. O obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa efektywności energetycznej Prezes URE zawiadamia niezwłocznie podmiot, o którym mowa w ust. 3.

6. Do wykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 26 i 27.

Art. 24. 1. Podmiot, który nie zawiadomił Prezesa URE o zakończeniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej lub, zawiadamiając, udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji o jego zrealizowaniu, a także w przypadku negatywnej weryfikacji oszczędności energii, o której mowa w art. 23 ust. 2, nie może brać udziału

w przetargu, o którym mowa w art. 16 ust. 1, przez okres 5 lat od dnia, w którym przedsięwzięcie to powinno być zrealizowane.

2. W odniesieniu do podmiotu, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 lit. a, lub podmiotu przez niego upoważnionego termin, o którym mowa w ust. 1, liczy się od dnia otrzymania świadectwa efektywności energetycznej.

Art. 25. 1. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej są towarem giełdowym w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, Nr 81, poz. 530 i Nr 182, poz. 1228). Prawa te są zbywalne.

2. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej powstają z chwilą zapisania świadectwa efektywności energetycznej po raz pierwszy na koncie ewidencyjnym w rejestrze świadectw efektywności energetycznej, na podstawie informacji Prezesa URE o świadectwie efektywności energetycznej wydanym dla zrealizowanego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, i przysługują podmiotowi będącemu posiadaczem tego konta.

3. Przeniesienie praw majątkowych wynikających ze świadectwa efektywności energetycznej następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw efektywności energetycznej prowadzonym przez podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych i organizujący na tej giełdzie obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw efektywności energetycznej.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 3, jest obowiązany prowadzić rejestr świadectw efektywności energetycznej w sposób zapewniający:

- 1) identyfikację podmiotów, którym przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej;
- 2) identyfikację przysługujących praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej;
- 3) zgodność ilości energii objętej zarejestrowanymi świadectwami efektywności energetycznej z ilością energii odpowiadającą prawom majątkowym wynikającym z tych świadectw.

5. Wpis do rejestru świadectw efektywności energetycznej oraz dokonane zmiany w rejestrze podlegają opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia rejestru.

Art. 26. Podmiot, o którym mowa w art. 25 ust. 3, jest obowiązany, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 13 ust. 1, wydać temu przedsiębiorstwu, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, dokument stwierdzający prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej przysługujące wnioskodawcy.

Art. 27. 1. Prezes URE, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 13 ust. 1, któremu przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, w drodze decyzji, umarza to świadectwo w całości albo w części.

2. Świadectwo efektywności energetycznej umorzone do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego jest uwzględniane przy rozliczeniu wykonania obowiązku określonego w art. 13 ust. 1 w poprzednim roku kalendarzowym.

3. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej wygasają z chwilą jego umorzenia.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 13 ust. 1, wraz z wnioskiem o umorzenie świadectwa efektywności energetycznej jest obowiązane złożyć Prezesowi URE dokument, o którym mowa w art. 26.

5. Prezes URE przekazuje informacje o umorzonych świadectwach efektywności energetycznej podmiotowi prowadzącemu rejestr tych świadectw, o którym mowa w art. 25 ust. 3.

6. Prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej, które nie zostaną umorzone przez Prezesa URE do dnia 31 marca 2016 r., wygasają z mocy prawa z dniem 1 kwietnia 2016 r.

Rozdział 5

Zasady sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz uzyskania uprawnień audytora efektywności energetycznej

Art. 28. 1. Audyt efektywności energetycznej powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, u którego zostanie zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej, lub podmiotu przez niego upoważnionego;

- 2) kartę audytu efektywności energetycznej;
- 3) oznaczenie miejsca lokalizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 4) ocenę stanu technicznego oraz analizę zużycia energii obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji;
- 5) ocenę efektów uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w tym w szczególności określenie osiągniętej oszczędności energii.

2. Audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1, przedkładany Prezesowi URE przez podmiot, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 lit. b, lub podmiot przez niego upoważniony powinien zawierać także opis możliwych rodzajów i wariantów realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej wraz z oceną opłacalności ekonomicznej tych przedsięwzięć i możliwej do uzyskania oszczędności energii.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres i sposób sporządzania audytu efektywności energetycznej,
- 2) wzór karty audytu efektywności energetycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 2,
- 3) szczegółowy sposób i tryb weryfikacji audytu efektywności energetycznej, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1,
- 4) dane i metody, które mogą być wykorzystywane przy określaniu i weryfikacji uzyskanych oszczędności energii

– biorąc pod uwagę aktualny stan wiedzy technicznej w zakresie efektywności energetycznej, zapewnienie zharmonizowanych zasad pomiarów oraz sprawnej i prawidłowej weryfikacji oszczędności energii.

Art. 29. 1. Audyt efektywności energetycznej może sporządzić osoba, która została wpisana do rejestru audytorów efektywności energetycznej, zwanym dalej „rejestrem audytorów”.

2. Do rejestru audytorów jest wpisywana osoba, która:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślnie popełnione przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe;

- 3) ukończyła magisterskie studia wyższe w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, w zakresie technicznym;
- 4) odbyła szkolenie dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień audytora efektywności energetycznej lub ukończyła co najmniej roczne studia podyplomowe umożliwiające uzyskanie wiedzy z zakresu zagadnień określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 33 ust. 7;
- 5) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na audytora efektywności energetycznej.

Art. 30. 1. Rejestr audytorów prowadzi Prezes URE.

2. Rejestr audytorów jest jawny.

3. W rejestrze audytorów zamieszcza się:

- 1) numer wpisu;
- 2) datę wpisu;
- 3) imię i nazwisko osoby, której nadano uprawnienie audytora efektywności energetycznej;
- 4) datę i miejsce urodzenia osoby, której nadano uprawnienie audytora efektywności energetycznej;
- 5) numer uprawnienia audytora efektywności energetycznej;
- 6) adres do korespondencji;
- 7) dane teleadresowe.

4. Wpisu do rejestru audytorów dokonuje się na wniosek zainteresowanego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

5. Wniosek o wpis do rejestru audytorów powinien być złożony w ciągu sześciu miesięcy od dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego.

6. Wniosek złożony po upływie terminu, o którym mowa w ust. 5, nie podlega rozpatrzeniu.

7. Do odmowy wpisu oraz wykreślenia z rejestru audytorów stosuje się przepisy art. 30 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

Art. 31. 1. Audytor efektywności energetycznej traci uprawnienia do sporządzania audytu efektywności energetycznej z dniem wykreślenia z rejestru audytorów.

2. Wykreślenie z rejestru audytorów następuje w przypadku:

- 1) wniosku audytora efektywności energetycznej o wykreślenie z rejestru;
- 2) ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych;
- 3) pozbawienia audytora efektywności energetycznej z mocy prawomocnego wyroku sądowego praw publicznych;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślnie popełnione przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe;
- 5) niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 32 ust. 1;
- 6) sporządzenia audytu efektywności energetycznej zawierającego oczywiste i rażące błędy stwierdzone w wyniku weryfikacji, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1;
- 7) śmierci audytora efektywności energetycznej.

Art. 32. 1. Audytor efektywności energetycznej podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem audytu efektywności energetycznej.

2. Audytor efektywności energetycznej przekazuje Prezesowi URE kopię ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę zakres zadań realizowanych przez audytora efektywności energetycznej.

Art. 33. 1. Egzamin na audytora efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5, przeprowadzają komisje kwalifikacyjne. Komisje kwalifikacyjne są powoływane na okres 5 lat przez Prezesa URE.

2. Prezes URE może powołać komisje kwalifikacyjne:

- 1) przy stowarzyszeniach naukowo-technicznych, agencjach i fundacjach, których działalność statutowa jest związana z problematyką oszczędnego gospodarowania energią,

- 2) w jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw transportu oraz ministrom i Szefom Agencji, o których mowa w art. 21a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
- 3) na uczelniach wyższych oraz w instytutach badawczych, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618), podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki – na ich wniosek.

3. Prezes URE może odwołać członka komisji kwalifikacyjnej w przypadku:

- 1) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie funkcji;
- 2) rezygnacji z członkostwa w komisji kwalifikacyjnej;
- 3) niewywiązywania się z obowiązków członka komisji kwalifikacyjnej;
- 4) utraty kwalifikacji umożliwiających powołanie w skład komisji kwalifikacyjnej.

4. Prezes URE może odwołać komisję kwalifikacyjną na wniosek jednostki organizacyjnej, przy której ją powołano, w przypadku:

- 1) rezygnacji jednostki organizacyjnej z dalszego prowadzenia tej komisji;
- 2) odwołania części członków komisji kwalifikacyjnej uniemożliwiającego dalsze wykonywanie zadań przez tę komisję.

5. Za przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w ust. 1, pobiera się opłaty.

6. Opłaty, o których mowa w ust. 5, stanowią przychód (dochód) jednostek organizacyjnych, przy których powołano komisje kwalifikacyjne.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeprowadzenia i zakres programowy szkolenia oraz egzaminu, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 4 i 5,
- 2) kryteria, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, przy których powołuje się komisje kwalifikacyjne, oraz tryb ich powoływania,
- 3) wysokość opłaty za przeprowadzanie egzaminu

– mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacyjnego szkoleń w celu zagwarantowania rzetelnego i sprawnego przygotowania uczestników szkolenia do egzaminu, a także sprawne przeprowadzanie egzaminów.

Rozdział 6

Kary pieniężne

Art. 34. 1. Prezes URE może nałożyć na przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 13 ust. 1, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku podatkowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorstwo to:

- 1) nie dopełnia obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej lub nie uiszcza opłaty zastępczej, o których mowa w art. 13 ust. 1;
- 2) nie przedstawia w wyznaczonym terminie dokumentów lub informacji, o których mowa w art. 14;
- 3) przedłożyło Prezesowi URE wniosek o umorzenie świadectwa efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 27 ust. 1, zawierający nieprawdziwe dane.

2. Prezes URE może nałożyć na podmiot realizujący przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 20 000 euro, jeżeli podmiot ten:

- 1) w deklaracji przetargowej, o której mowa w art. 19 ust. 2, podał nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje;
- 2) nie zrealizował przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej wbrew zobowiązaniu, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 9;
- 3) nie zawiadomił Prezesa URE o zakończeniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej w terminie, o którym mowa w art. 22 ust. 4, lub zawiadamiając, udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 4) uzyskał oszczędność energii niższą niż określona w deklaracji przetargowej, stwierdzoną w wyniku weryfikacji, o której mowa w art. 23 ust. 1;
- 5) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 3;
- 6) mimo zakazu, o którym mowa w art. 24, uczestniczył w przetargach.

3. Wartość euro, o której mowa w ust. 2, podlega przeliczeniu na złote według przepisów wydanych na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 i Nr 182, poz. 1228).

Art. 35. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 34, należy uwzględnić w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy.

Art. 36. 1. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w art. 34, stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Karę pieniężną uiszcza się na rachunek bankowy tego funduszu w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja Prezesa URE o wymierzeniu kary stała się ostateczna, jeżeli nie wniesiono od niej środka zażalenia, albo od dnia, w którym stała się prawomocna.

2. Kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 37. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 po ust. 6b dodaje się ust. 6c w brzmieniu:

„6c. Sprzedawca energii elektrycznej informuje swojego odbiorcę o ilości zużytej przez tego odbiorcę energii elektrycznej w poprzednim roku oraz o miejscu, w którym są dostępne informacje o przeciętnym zużyciu energii elektrycznej dla danej grupy przyłączeniowej odbiorców, środkach poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr, poz.) i charakterystykach technicznych efektywnych energetycznie urządzeń.”;

2) w art. 9 w ust. 4 dodaje się pkt 15 w brzmieniu:

„15) zakres i sposób informowania odbiorcy przez sprzedawcę o ilości zużytej przez tego odbiorcę energii elektrycznej w poprzednim roku oraz sposób informowania o miejscu, w którym są dostępne informacje o przykładowym zużyciu energii elektrycznej dla danej grupy przyłączeniowej odbiorców, środkach poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 5 ust. 6c, i charakterystykach technicznych efektywnych energetycznie urządzeń.”;

3) w art. 18 w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy.”;

4) w art. 19 w ust. 3 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) możliwości realizacji środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 5 ust. 6c;”;

5) w art. 20 w ust. 2 po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

„1b) propozycje realizacji środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 5 ust. 6c;”.

Art. 38. W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, Nr 81, poz. 530 i Nr 182, poz. 1228) w art. 2 w pkt 2 dodaje się lit. f w brzmieniu:

„f) prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”.

Art. 39. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 401 w ust. 7 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) wpływy z opłat zastępczych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr, poz.), oraz wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 34 tej ustawy;”;

2) w art. 401c ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 4 i 4a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz budowy lub przebudowy sieci elektroenergetycznych służących przyłączeniu tych źródeł lub na wspieranie poprawy efektywności energetycznej, w tym wysoko-
sprawnej kogeneracji, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.”.

Rozdział 8

Przepisy dostosowujące i końcowe

Art. 40. Minister właściwy do spraw gospodarki sporządzi i przedstawi Radzie Ministrów do zatwierdzenia krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 6 ust. 1, do dnia 15 maja 2011 r.

Art. 41. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłosi pierwszy raport, o którym mowa w art. 8 ust. 1, do dnia 30 listopada 2012 r.

Art. 42. 1. Jednostka sektora publicznego sporządzi pierwszy audyt energetyczny, o którym mowa w art. 11, do dnia 30 czerwca 2011 r.

2. Jednostka sektora publicznego, utworzona po dniu wejścia w życie ustawy, sporządzi pierwszy audyt energetyczny, o którym mowa w art. 11, nie później niż po upływie 2 lat od dnia jej utworzenia.

Art. 43. Ustawa obowiązuje do dnia 31 grudnia 2016 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 16, 18 – 21 i 24, które obowiązują do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- 2) art. 13 – 15, art. 23 ust. 3 – 6, art. 26 i 27, które obowiązują do dnia 31 marca 2016 r.;
- 3) art. 25, który obowiązuje do dnia 1 kwietnia 2016 r.

Art. 44. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 15 – 22, art. 23 ust. 1 i 2, art. 24 i 25, art. 34 ust. 2, art. 35, 36 i 38 oraz art. 39 w zakresie wpływów z kar pieniężnych, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.;
- 2) art. 13 i 14, art. 23 ust. 3 – 6, art. 26 i 27, art. 34 ust. 1 oraz art. 39 w zakresie wpływów z opłat zastępczych, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006, str. 64).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 oraz z 2009 r. Nr 215, poz. 1664.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 217 i Nr 99, poz. 666, z 2009 r. Nr 3, poz. 11 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104.

-
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 69, poz. 586, Nr 165, poz. 1316 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104 i Nr 81, poz. 530.
 - 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 107, poz. 732, Nr 120, poz. 818 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 68, poz. 574, Nr 77, poz. 649, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1277, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 143 i 146, Nr 107, poz. 679, Nr 127, poz. 857 i Nr 155, poz. 1035.
 - 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 121, poz. 769 i Nr 88, poz. 554, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 76, poz. 489.
 - 7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665, Nr 127, poz. 880, Nr 191, poz. 1373 i Nr 247, poz. 1844, z 2008 r. Nr 123, poz. 803, Nr 145, poz. 914, Nr 199, poz. 1227, Nr 206, poz. 1287, Nr 210, poz. 1321 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 160, poz. 1276 i Nr 161, poz. 1279 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474, Nr 100, poz. 675, Nr 119, poz. 804 i Nr 121, poz. 809.
 - 8) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019 i Nr 182, poz. 1228.

UZASADNIENIE

1. Wprowadzenie

Projekt ustawy jest odpowiedzią na podnoszone postulaty o konieczności ustanowienia systemu promującego i wspierającego uzyskiwanie oszczędności energii zwłaszcza na polu końcowego wykorzystania energii. Projekt ten stanowi też wypełnienie postanowień dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. WE L 114 z 27.04.2006, str. 64), zwanej dalej „dyrektywą”. Ponadto projekt jest konsekwencją konkluzji Rady Unii Europejskiej z dn. 8 – 9 marca 2007 r. ustanawiającej cel 20 % oszczędności energii dla całej UE do 2020 r.

Polska dokonała dużego postępu w dziedzinie poprawy efektywności energetycznej. Według danych GUS¹⁾ Energochłonność PKB (wg kursu euro) w ciągu ostatnich 10 lat spadła o prawie 30 %. W 1998 r. wynosiła 0,561 kgoe/euro00; w roku 2008 spadła do poziomu 0,383 kgoe/euro00. Niemniej jednak w dalszym ciągu efektywność polskiej gospodarki, liczona jako PKB (wg kursu euro) na jednostkę energii, jest dwa razy niższa od średniej europejskiej.

Celem projektu ustawy jest stworzenie ram prawnych dla działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej gospodarki, obejmujących mechanizm wsparcia i prowadzących do uzyskania wymiernych oszczędności energii wymaganych na podstawie dyrektywy. Działania te prowadzone będą w trzech obszarach: zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych, zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyśle lub dystrybucji.

Wprowadzenie kompleksowego mechanizmu wsparcia dla działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej gospodarki doprowadzi w konsekwencji do ograniczenia szkodliwego oddziaływania sektora energetycznego na środowisko oraz będzie się przyczyniać do poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Obowiązujące obecnie przepisy nie zapewniają realizacji programów i środków poprawy efektywności energetycznej niezbędnych w celu uzyskania oszczędności energii wymaganych przez dyrektywę oraz zobowiązania międzynarodowe państwa. Dlatego

¹⁾ Opracowanie pt : *Efektywność Wykorzystania Energii w latach 1996-2006*

zaproponowano projekt nowej regulacji, jaką jest ustawa o efektywności energetycznej. Wprowadzenie zawartych w projekcie ustawy unormowań służyć powinno pełnemu wdrożeniu dyrektywy i zapewnieniu wymaganej poprawy efektywności energetycznej w Polsce.

2. Uzasadnienie regulacji proponowanych w projekcie ustawy

2.1. Przepisy ogólne (rozdz. 1)

W art. 1 projektu ustawy został określony jej zakres przedmiotowy. Ustawa określa krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, zasady uzyskania i umorzenia świadectwa efektywności energetycznej oraz zasady sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz uzyskania uprawnień audytora efektywności energetycznej. W art. 3, stanowiącym słownik pojęć ustawowych, zdefiniowano efektywność energetyczną rozumianą jako stosunek uzyskanej wielkości efektu użytkowego danego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji, do ilości zużycia energii przez ten obiekt, urządzenie techniczne lub instalację, niezbędnej do uzyskania tego efektu. Zdefiniowano również oszczędność energii, gdyż powszechne rozumienie tego pojęcia, jako zmniejszenie zużycia energii, nie pokrywa się w pełni z definicją dyrektywy. Ponadto w słowniku zdefiniowano m. in. takie pojęcia, jak: audyt efektywności energetycznej, przedsiębiorstwo energetyczne, jednostka sektora publicznego, efekt użytkowy oraz przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej. Słowniczek pojęć ustawowych jest także wypełnieniem art. 3 dyrektywy. Nie zdefiniowano w słowniku ustawowym takich pojęć, które już są określone w ustawie – Prawo energetyczne, ustawie o finansach publicznych, a także tych, które są pojęciami powszechnie znanymi i nie wymagają transpozycji do polskiego porządku prawnego.

Przepisy projektu ustawy dotyczą w szczególności odbiorców końcowych, rozumianych zgodnie z art. 3 dyrektywy jako osoby fizyczne lub prawne, które dokonują zakupu energii na własny użytek, przedsiębiorstw energetycznych oraz przedsiębiorstw będących dostawcami środków poprawy efektywności energetycznej.

Zgodnie z art. 2 przepisy projektu ustawy stosuje się do przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na podstawie ust. 2 tego artykułu przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) urządzeń technicznych i instalacji używanych wyłącznie w celach wojskowych;
- 2) instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji, w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784, z późn. zm.), z wyjątkiem urządzeń potrzeb własnych, o których mowa w art. 16 ust. 4.

Powyższe wyłączenie ma na celu dostosowanie przepisów projektu ustawy do art. 2 lit. b dyrektywy, która stanowi, że nie ma ona zastosowania do tych przedsięwzięć, które należą do kategorii wymienionych w załączniku I do dyrektywy 203/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie. Wyłączenie ustawowe nie obejmuje jednak urządzeń potrzeb własnych, rozumianych, zgodnie z art. 16 ust. 4, jako zespół pomocniczych obiektów lub instalacji, w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, służących procesowi wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła.

Dyrektywa (w art. 1) określa swój cel jako wzrost efektywności energetycznej u odbiorców końcowych w państwie członkowskim realizowany poprzez: określenie celów w zakresie oszczędności energii, mechanizmów, zachęt i ram prawnych, organizacyjnych i finansowych, niezbędnych do usunięcia istniejących barier utrudniających wzrost efektywności energetycznej oraz stworzenie warunków dla rozwoju i promowania rynku usług energetycznych i dostawców środków wzrostu efektywności energetycznej.

W Polsce nie istnieją regulacje prawne, które umożliwiają realizację postanowień dyrektywy. Nie działają również wystarczająco silne mechanizmy rynkowe zapewniające wymagany poziom poprawy efektywności energetycznej. Dlatego też proponowany projekt ustawy ma służyć rozwojowi mechanizmów rynkowych, w tym głównie świadectw efektywności energetycznej stymulujących poprawę efektywności energetycznej.

2.2. Krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią (rozdz. 2)

Przepisy tego rozdziału stanowią wypełnienie postanowień art. 4 dyrektywy, który nakazuje państwom członkowskim realizować cel indykacyjny w zakresie oszczędności energii,

przewidziany do osiągnięcia w dziewiątym roku stosowania dyrektywy. Cel ten ma być ustalany i obliczany na podstawie danych statystycznych, zgodnie z przepisami i metodologią, które są określone w załączniku I dyrektywy. Zgodnie z tym załącznikiem, cel wynosi 9 % średniego rocznego zużycia energii finalnej w danym kraju przez wszystkich użytkowników energii objętych dyrektywą i jest wynikiem kumulowanych rocznych oszczędności energii uzyskanych w ciągu dziewięcioletniego okresu stosowania dyrektywy. Krajowe oszczędności energii związane z celem indykatywnym w zakresie oszczędności energii są mierzone począwszy od dnia 1 stycznia 2008 r.

Cel 9 % oszczędności energii do 2016 r. musi być ustanowiony w drodze ustawy wraz z określeniem sposobu jego realizacji oraz zapewnieniem raportowania o wynikach do Komisji Europejskiej. Indykatywność tego celu jest rozumiana jako usilne dążenie państw członkowskich do jego osiągnięcia. Niezrealizowanie ustalonej wysokości celu będzie skutkowało obowiązkiem wyjaśnienia przyczyn takiego stanu rzeczy.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 projektu ustawy, ustala się krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią w celu uzyskania do 2016 r. oszczędności energii finalnej w ilości nie mniejszej niż 9 % krajowego zużycia tej energii w ciągu roku, przy czym uśrednienie obejmuje lata od 2001 do 2005. Powyższy zapis stanowi bezpośrednie wypełnienie postanowień dyrektywy.

Przepisy tego rozdziału stanowią wypełnienie postanowień art. 4 ust. 4 i art. 14 dyrektywy. Dyrektywa nakazuje państwom członkowskim (w art. 4 ust. 4) nadzorowanie ram ustanowionych w związku z realizacją celów dyrektywy, w tym w szczególności weryfikację oszczędności energii uzyskiwanych dzięki stosowaniu programów i środków wzrostu efektywności energetycznej oraz sporządzanie sprawozdań zawierających informacje o wynikach realizacji tych programów i środków. Art. 14 dyrektywy rozszerza obowiązek związany z monitorowaniem realizacji celów dyrektywy, nakazując państwom członkowskim opracowanie i przekazanie Komisji Europejskiej krajowych planów działań dotyczących efektywności energetycznej. Krajowe plany działań dotyczące efektywności energetycznej powinny zawierać m.in. opis programów i środków wzrostu efektywności energetycznej niezbędnych dla realizacji celów określonych w art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy, a także wypełnienia przepisu art. 5 ust. 1 dyrektywy dotyczącego pełnienia wzorcowej roli przez jednostki sektora publicznego oraz przepisu art. 7 ust. 2 dyrektywy dotyczącego doradztwa i przekazywania informacji odbiorcom końcowym.

Pierwszy Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej, przyjęty przez Komitet Europejski Rady Ministrów w dniu 31 lipca 2007 r. przekazano do Komisji Europejskiej w dniu 1 sierpnia 2007 r. Dokument ten określa cel indykacyjny w zakresie oszczędności energii na rok 2016 na poziomie 53452 GWh, który ma być osiągnięty w ciągu dziewięciu lat począwszy od 2008 r., zgodnie z art. 4 dyrektywy. Określony został również tzw. pośredni krajowy cel w zakresie oszczędności energii, przewidziany do osiągnięcia w 2010 r., który ma charakter orientacyjny i stanowi ścieżkę dochodzenia do osiągnięcia celu przewidzianego na 2016 r., umożliwiając ocenę postępu w jego realizacji. Ponadto w dokumencie przedstawiono zarys środków oraz wynikających z nich działań realizowanych bądź planowanych na szczeblu krajowym, służących do osiągnięcia krajowych celów indykacyjnych w przewidywanym okresie.

Istotnym elementem tych rozwiązań będzie podniesienie świadomości społecznej przez edukację i kampanie informacyjne oraz promowanie racjonalnego wykorzystania energii w gospodarstwach domowych i przemyśle. Przewiduje się kompleksowe podejście do zarządzania popytem na energię, prowadzące do jej znaczącego oszczędzania m.in. przez różnego rodzaju rozwiązania organizacyjne i systemy zachęt.

Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej określa między innymi działania w następujących obszarach:

Sektor mieszkalnictwa:

- wprowadzenie systemu oceny energetycznej budynków – certyfikacja nowych i istniejących budynków mieszkalnych realizowana w wyniku wdrażania dyrektywy 2002/91/WE;
- Fundusz Termomodernizacji – prowadzenie przedsięwzięć termomodernizacyjnych dla budynków mieszkalnych;
- promowanie racjonalnego wykorzystania energii w gospodarstwach domowych – ogólnopolska kampania informacyjna na temat celowości i opłacalności stosowania wyrobów najbardziej efektywnych energetycznie.

Sektor usług:

- zwiększenie udziału w rynku energooszczędnych produktów zużywających energię – określenie minimalnych wymagań w zakresie efektywności energetycznej dla nowych produktów zużywających energię wprowadzanych do obrotu (wdrażanie dyrektywy 2005/32/WE);

- program oszczędnego gospodarowania energią w sektorze publicznym – zobowiązanie administracji rządowej do podejmowania działań energooszczędnych w ramach pełnienia przez nią wzorcowej roli;
- promocja usług energetycznych wykonywanych przez ESCO – pobudzenie rynku dla firm usług energetycznych (ESCO);
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013 oraz Regionalne Programy Operacyjne – wsparcie finansowe działań dotyczących obniżenia energochłonności sektora publicznego;
- Grant z Globalnego Funduszu Ochrony Środowiska (GEF) – Projekt Efektywności Energetycznej – wsparcie finansowe przedsięwzięć w zakresie termomodernizacji budynków, miejskich systemów grzewczych i sieci ciepłych.

Sektor przemysłu (z wyłączeniem instalacji objętych wspólnotowym systemem handlu emisjami):

- wspieranie rozwoju wysokosprawnej kogeneracji, poprzez obowiązek nałożony na sprzedawców energii elektrycznej oraz mechanizm wsparcia;
- system dobrowolnych zobowiązań – zobowiązanie decydentów w przemyśle do realizacji działań skutkujących wzrostem efektywności energetycznej ich przedsiębiorstw;
- rozwijanie systemu zarządzania energią i systemu audytów energetycznych w przemyśle – podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników zarządzających energią, urządzeniami i utrzymaniem personelu w zakładzie przemysłowym oraz prowadzenie audytów energetycznych w przemyśle;
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013 oraz Regionalne Programy Operacyjne – wsparcie finansowe działań dotyczących wysokosprawnego wytwarzania energii oraz zmniejszenia strat w dystrybucji energii;
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013 wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT).

Art. 6 projektu ustawy określa zasady sporządzania krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej, w tym w szczególności wskazuje ministra właściwego do spraw gospodarki jako organ odpowiedzialny za sporządzanie tego planu. Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej będzie zawierać w szczególności:

1) opis planowanych:

- a) programów poprawy efektywności energetycznej określających działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej,
 - b) przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w poszczególnych sektorach gospodarki, niezbędnych dla realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią;
- 2) analizę i ocenę wykonania krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej za poprzedni okres;
- 3) informacje o:
- a) postępie w realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią;
 - b) podjętych działaniach mających na celu usunięcie przeszkód w realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią.

Art. 7 projektu ustawy nakłada na ministrów kierujących działami administracji rządowej w rozumieniu ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) oraz wojewodów obowiązek związany z realizacją krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej. Przekazują oni ministrowi właściwemu do spraw gospodarki roczne sprawozdania, zawierające informacje dotyczące stopnia realizacji krajowego planu działań w zakresie w jakim ten plan ich dotyczy.

Ze względu na konieczność częstej aktualizacji, forma sprawozdań z realizacji krajowego planu działań będzie uzgadniana z poszczególnymi ministrami oraz wojewodami.

Zgodnie z art. 8 projektu ustawy minister właściwy do spraw gospodarki będzie sporządzał co dwa lata i przedstawiał Radzie Ministrów do zatwierdzenia raport, zawierający w szczególności informacje dotyczące realizacji:

- 1) krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią,
 - 2) krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej
- wraz z oceną i wnioskami z ich realizacji.

2.3. Zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej (rozdz. 3)

Proponowane rozwiązania są wypełnieniem art. 5 dyrektywy. Nakazuje ona, aby jednostki sektora publicznego pełniły wzorcową rolę w zakresie objętym przepisami dyrektywy, tzn. w zakresie oszczędnego gospodarowania energią. Ponadto mają one efektywnie

informować obywateli i przedsiębiorstwa o działaniach podejmowanych w ramach pełnienia tej wzorcowej roli. Art. 5 dyrektywy nakazuje też stosowanie przez jednostki sektora publicznego środków wzrostu efektywności energetycznej, które są efektywne ekonomicznie, tzn. przynoszą największe oszczędności energii w najkrótszym czasie, i nakłada obowiązek stosowania co najmniej dwóch takich środków z wykazu zawartego w załączniku VI dyrektywy.

W rozdziale 3 projektu ustawy zostały określone zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej. Wypełniając postanowienia art. 5 dyrektywy, regulacje zawarte w art. 10 projektu ustawy nakładają na wszystkie jednostki sektora publicznego obowiązek stosowania środków poprawy efektywności energetycznej. Zgodnie z art. 10 ust. 3 projektu ustawy, jednostki sektora publicznego będą również informować społeczeństwo, za pośrednictwem stron internetowych lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej.

Jednostki sektora publicznego, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 123, poz. 835) realizują swoje zadania, stosując co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 1 – 3, tj.:

- 1) umowa której przedmiotem jest realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 2) nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, albo ich modernizacja.

Ponadto, zgodnie z art. 11 projektu ustawy, na jednostkę sektora publicznego został nałożony obowiązek sporządzania, co najmniej raz na 10 lat, audytu energetycznego, w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 76, poz. 493), eksploatowanych obiektów budowlanych, w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.), o powierzchni powyżej 250 m², których jest właścicielem lub zarządcą. Wymóg stosowania przez jednostki sektora publicznego audytów energetycznych stanowi bezpośrednie wypełnienie przepisów art. 5 ust. 1 i załącznika VI lit. e dyrektywy.

2.4. Zasady uzyskania i umorzenia świadectwa efektywności energetycznej (rozd. 4)

Przepisy tego rozdziału stanowią wypełnienie postanowień art. 6 ust. 2 lit. a i b dyrektywy. Dyrektywa nakazuje (w art. 6 ust. 2 lit. a) nałożenie na przedsiębiorstwa energetyczne jednego lub więcej obowiązków, takich jak: promowanie konkurencyjnych cenowo usług energetycznych, audytów energetycznych lub środków wzrostu efektywności energetycznej albo uiszczanie opłaty do funduszy wspierających efektywność energetyczną bądź (w art. 6 ust. 2 lit. b) ustanowienie dobrowolnych umów lub innych instrumentów rynkowych, takich jak świadectwa efektywności energetycznej (określane w dyrektywie jako „białe certyfikaty”) o skutku równoważnym z nałożeniem na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. a.

Wprowadzenie systemu białych certyfikatów jest rozwiązaniem korzystnym z wielu względów. Przede wszystkim system ten umożliwia wykorzystanie istniejącego potencjału oszczędności energii w sposób efektywny energetycznie, tzn. pozwala osiągnąć jak największe oszczędności energii w jak najkrótszym czasie. Niewątpliwą przewagą systemu białych certyfikatów nad wyżej wymienionymi mechanizmami poprawiającymi efektywność energetyczną jest fakt, iż system ten obejmuje szeroką grupę odbiorców (działa w obszarach: zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych; zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych, rozumianych jako zespół pomocniczych obiektów lub instalacji, w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, służących procesowi wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła oraz w obszarze zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyłach lub dystrybucji) i w związku z tym pozwala osiągnąć optymalne oszczędności energii, wybierając z szerokiego zakresu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej te, które są najbardziej efektywne pod względem oszczędności energii.

Dzięki rozszerzeniu zakresu działania systemu białych certyfikatów również na takie obszary, jak zwiększenie oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych oraz zmniejszenie strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyłach lub dystrybucji, zapewniona będzie nie tylko pełna transpozycja dyrektywy, ale jednocześnie możliwa będzie realizacja postanowień Rady Europejskiej z dnia 9 marca 2007 r. dotyczących 20 % obniżenia zużycia energii w UE do 2020 r.

Warto podkreślić, iż system obliczania taryf za dystrybucję ciepła nie zachęca wystarczająco przedsiębiorstw do inwestycji w modernizację sieci dystrybucji ciepła. Niewystarczające są również inwestycje w zakresie końcowego użytkownika energii, w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, a także inwestycje mające na celu zmniejszenie wskaźnika strat sieciowych w przesyłach i dystrybucji energii elektrycznej, takie jak: modernizacje obecnych i budowa nowych sieci, wymiana transformatorów o niskiej sprawności. Ważne zatem jest stworzenie zachęt dla przedsiębiorstw do inwestowania w przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej; taką zachętę stwarza właśnie system białych certyfikatów.

Ważną zaletą systemu białych certyfikatów, jako mechanizmu rynkowego, szczególnie istotną w czasie światowego kryzysu gospodarczego, jest również fakt, iż obciążenie budżetu państwa związane z funkcjonowaniem systemu jest najmniejsze w porównaniu z innymi, możliwymi do wprowadzenia, przewidzianymi dyrektywą, mechanizmami poprawiającymi efektywność energetyczną.

Projektowany system białych certyfikatów jest oparty na już istniejących systemach wsparcia kogeneracji oraz odnawialnych źródeł energii (tzw. czerwonych i zielonych certyfikatów). Systemy te są mechanizmami rynkowymi sprzyjającymi optymalnemu rozwojowi energetyki odnawialnej oraz promowaniu kogeneracji, pozwalającymi na osiągnięcie założonych celów przy najniższych kosztach. Ocena działania tych systemów jest dobra i pokazuje, iż jest to rozwiązanie korzystne dla inwestorów oraz dające istotny impuls dla nowych inwestycji. Jest to szczególnie zauważalne w przypadku energetyki wiatrowej, gdzie moc zainstalowana wzrastała w kolejnych latach w sposób następujący: w 2005 r. – 124 MW, w 2006 r. – 173 MW, w 2007 r. – 288 MW, w 2008 r. – około 450 MW. Pozytywne doświadczenia z innych krajów, które wprowadziły system białych certyfikatów, tj. Francja, Wielka Brytania, Włochy i Australia, również przemawiają za wprowadzeniem tego systemu w Polsce.

System białych certyfikatów we Włoszech w pierwszym okresie funkcjonowania, tj. w okresie 2005 – 2007, pozwolił na osiągnięcie wyższych niż się spodziewano rezultatów w tym zakresie, tj. osiągnięto 2 Mtoe oszczędności energii, podczas gdy przewidywano osiągnięcie w tym okresie 1,1 Mtoe. Francja i Włochy również zrealizowały założone cele w zakresie oszczędności energii w wyniku funkcjonowania systemu. Szacuje się, że w Polsce dla realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią wystarczające będzie osiągnięcie średniorocznych oszczędności energii na poziomie 0,5 Mtoe.

Przewiduje się, że projektowany system białych certyfikatów spowoduje wzrost nakładów inwestycyjnych na środki prowadzące do zwiększania efektywności energetycznej, rozwój rynku dla nowych technologii, a także rozwój usług oraz doradztwa.

W odróżnieniu od rozwiązań funkcjonujących w innych krajach europejskich (np. pożyczki, kredyty, dotacje, ulgi podatkowe), wprowadzenie proponowanego mechanizmu przyczyni się do prokonkurencyjnych i ekonomicznie racjonalnych kierunków rozwoju tego sektora gospodarki.

W rozdziale 4 projektu ustawy zostały określone zasady uzyskania i umorzenia świadectwa efektywności energetycznej. Wydawanie świadectw efektywności energetycznej ma na celu zmotywowanie podmiotów objętych zakresem regulacji, w tym w szczególności przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców końcowych, do podjęcia działań inwestycyjnych przyspieszających osiągnięcie krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią oraz przyczyniających się, poprzez zmniejszenie zużycia energii, do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych substancji szkodliwych do atmosfery.

Zgodnie z art. 13 projektu ustawy, przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będą obowiązane, w zakresie określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki:

- 1) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) świadectwo efektywności energetycznej o wartości, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego (toe), nie większej niż 3 % ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym, osiągniętego w roku poprzedzającym rok, w którym obowiązek ten będzie realizowany, i jednostkowej opłaty zastępczej lub
- 2) uiścić opłatę zastępczą obliczoną według następującego wzoru:

$$Oz = Ozj \times Ep,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Oz – opłatę zastępczą wyrażoną w złotych,

Ozj – jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 900 zł i nie wyższą niż 2700 zł za tonę oleju ekwiwalentnego,

Ep – ilość energii pierwotnej, wyrażoną w toe, równą różnicy między ilością energii pierwotnej wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw

efektywności energetycznej w danym roku i ilością energii pierwotnej wynikającą ze świadectw efektywności energetycznej, umorzonych przedsiębiorstwu energetycznemu.

Zgodnie z art. 14 projektu ustawy, Prezes URE ma prawo żądać od przedsiębiorstwa energetycznego sprzedającego energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawienia dokumentów lub informacji niezbędnych do oceny wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Na podstawie art. 15 projektu ustawy minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej lub uiszczenia opłaty zastępczej, w tym w szczególności wysokość jednostkowej opłaty zastępczej i współczynniki sprawności procesów przetwarzania energii pierwotnej w energię finalną.

Zadania związane z administrowaniem systemu białych certyfikatów zostały powierzone Prezesowi URE. Doświadczenia związane z administrowaniem systemami tzw. zielonych i czerwonych certyfikatów w Polsce oraz fakt, iż w innych krajach europejskich, w których wprowadzono system białych certyfikatów, regulator odgrywa w nim istotną rolę, jednoznacznie wskazują, iż Prezes Urzędu Regulacji Energetyki jest najwłaściwszą instytucją do realizacji tych zadań. Przykładowo, w Wielkiej Brytanii proces administrowania powierzono Regulatorowi (OFGEM), do którego obowiązków należy m. in.:

- 1) określenie celów indywidualnych dla poszczególnych podmiotów zobligowanych;
- 2) decydowanie o kwalifikowalności działań podejmowanych przez podmioty zobligowane;
- 3) decydowanie o wielkości oszczędności uzyskiwanych w wyniku działań podejmowanych przez podmioty zobligowane;
- 4) wydawanie pisemnej zgody dostawcom sprzedającym osiągnięte oszczędności innym podmiotom zobligowanym;
- 5) wydawanie pisemnej zgody dostawcom sprzedającym część lub całość ich celu wynikającego z nałożonego obowiązku innym podmiotom zobligowanym;
- 6) akredytowanie działań kwalifikowanych podejmowanych przez podmioty zobligowane;

- 7) prowadzenie rejestru akredytowanych oszczędności energetycznych oraz aprobowanie obrotu oszczędnościami oraz zobowiązaniami pomiędzy podmiotami zobligowanymi.

Kolejny przykład to włoski regulator narodowy, tj. Autorità per l'Energia Elettrica e il Gas, który wypełnia w systemie następujące zadania:

- 1) zbiera informacje o wielkości sprzedaży energii odbiorcom końcowym za rok ubiegły, na podstawie czego definiowane są roczne wielkości obligacji zakupowej dla poszczególnych podmiotów;
- 2) ustala wartości przeliczeniowe dla ustalenia uniwersalnej wartości uzyskanej oszczędności energetycznej (Mtoe): konwersja GJ/toe, kWh/toe;
- 3) przyjmuje wnioski o przyznanie białych certyfikatów oraz weryfikuje ich poprawność, w tym załączoną dokumentację;
- 4) przygotowuje i publikuje zasady dotyczące przygotowania, wykonania i końcowej oceny projektów energetycznych, biorąc przy tym pod uwagę wymogi wynikające z konieczności promowania konkurencji, postępu technologicznego oraz ochrony najmniej zamożnych;
- 5) opracowuje i zatwierdza zasady, na podstawie których dokonuje się oceny wielkości oszczędności energii oraz wybiera podmiot albo podmioty, które dokonują kontroli na wybranej próbie podmiotów;
- 6) konsultuje swoje działania z Administracją Regionów i Autonomicznych Prowincji;
- 7) ustala zasady ujęcia kosztów związanych z ograniczeniem zużycia energii elektrycznej i gazu (możliwe częściowo w taryfach za przesył i dystrybucję energii);
- 8) podaje do publicznej wiadomości stopień wypełnienia obligacji zakupowej za rok poprzedni (jako relację ilości wydanych certyfikatów i wielkości sprzedaży energii);
- 9) umarza tytuły efektywności otrzymane do 31 maja każdego roku od zobligowanych dostawców oraz weryfikuje stopień wypełnienia obowiązku zakupowego w tym względzie;
- 10) nakłada sankcje i informuje o tym władze Regionów i odpowiednie Ministerstwa oraz Zarządcę rynku energii.

Należy podkreślić, iż zakres zadań, jakie zostały powierzone projektowaną ustawą Prezesowi URE, jest węższy niż w przypadku innych regulatorów administrujących białymi certyfikatami.

Proponowane rozwiązania zawarte w rozdz. 4 i rozdz. 5 projektu ustawy (art. 13, 14, 16, 20 – 23, 27, 30 i 33) określają m.in. obowiązki i zadania Prezesa URE związane z wydawaniem i umarzaniem świadectw efektywności energetycznej oraz prowadzeniem rejestru audytorów efektywności energetycznej. Do zadań Prezesa URE należeć będzie w szczególności:

- 1) ogłaszanie przetargów na realizację przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej,
- 2) określanie wartości świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w danym przetargu,
- 3) wydawanie świadectw efektywności energetycznej,
- 4) umarzanie świadectw efektywności energetycznej,
- 5) kontrola wypełniania obowiązku umorzenia wymaganej wartości świadectw efektywności energetycznej przez przedsiębiorstwa energetyczne,
- 6) wymierzanie kar pieniężnych,
- 7) weryfikacja oszczędności energii osiągniętej w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej oraz audytu efektywności energetycznej.

Świadectwa efektywności energetycznej będą przyznawane w drodze przetargu i wydawane w formie zaświadczenia przez Prezesa URE. Zasady ogłaszania i organizacji przetargu zostały określone w art. 16 oraz art. 18 – 21 projektu ustawy.

Zgodnie z art. 16 ust. 3 przetarg prowadzony będzie oddzielnie dla trzech kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej: zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych, zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyłce lub dystrybucji.

Proponowana formuła przetargu w systemie białych certyfikatów stanowić będzie element mający na celu stymulowanie zachowań energooszczędnych; wybierane będą najlepsze projekty, przewidujące najbardziej efektywne rozwiązania, tzn. dające największe oszczędności energii przy najniższych kosztach.

W ogłoszeniu o przeprowadzeniu przetargu, umieszczanym w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki na dwa miesiące przed dniem wyznaczonym do jego przeprowadzenia, Prezes URE określa wartość świadectw efektywności

energetycznej przewidzianych do wydania w danym przetargu oraz zamieszcza informację o wartości współczynnika akceptacji ofert „t”.

W celu zapewnienia kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej dotyczących zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych większego udziału w puli świadectw efektywności energetycznej przeznaczonych do wydania w danym przetargu, Prezes URE określa dla tej kategorii przedsięwzięć wartość świadectw nie niższą niż 80 % całkowitej wartości świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w danym przetargu.

W przypadku gdy suma wartości świadectw efektywności energetycznej przyznanych w danym przetargu w ramach ww. kategorii przedsięwzięć jest mniejsza od wartości świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania dla tej kategorii, w art. 16 ust. 9 projektu ustawy przewidziano możliwość przyznania przez Prezesa URE pozostałych świadectw efektywności energetycznej dla kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej dotyczących: zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle lub dystrybucji.

W art. 18 projektu ustawy określono warunki, jakie muszą spełniać przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej, aby mogły być zgłaszane do przetargu. Zgodnie z art. 18 projektu ustawy do przetargu mogą być zgłoszone przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii w ilości stanowiącej równowartość co najmniej 10 toe z jednego przedsięwzięcia albo co najmniej łącznie 10 toe średnio w ciągu roku z przedsięwzięć o jednorodnym charakterze.

Ponadto do przetargu nie może być zgłoszone przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej:

- 1) zakończone przed dniem 1 stycznia 2008 r.;
- 2) na którego realizację:
 - a) przyznano premię termomodernizacyjną, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów lub
 - b) uzyskano środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej lub z budżetu państwa.

Szczegółowy wykaz tych przedsięwzięć, które będzie można zgłaszać do przetargu, zostanie określony, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Art. 17 ust. 1 określa następujące rodzaje przedsięwzięć, które służą poprawie efektywności energetycznej:

- 1) izolacja instalacji przemysłowych;
- 2) przebudowa lub remont budynków;
- 3) modernizacja:
 - a) urządzeń przeznaczonych do użytku domowego,
 - b) oświetlenia,
 - c) urządzeń potrzeb własnych,
 - d) urządzeń i instalacji wykorzystywanych w procesach przemysłowych,
 - e) lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła;
- 4) odzysk energii w procesach przemysłowych;
- 5) ograniczenie:
 - a) przepływów mocy biernej,
 - b) strat sieciowych w ciągach liniowych,
 - c) strat w transformatorach.

W art. 19 projektu ustawy określono warunki uczestnictwa w przetargu. Udział w przetargu będzie bezpłatny. Każdy, kto będzie chciał do niego przystąpić, musi przedłożyć Prezesowi URE prawidłowo wypełnioną deklarację przetargową wraz z audytem efektywności energetycznej sporządzonym dla przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej zgłaszanego do przetargu. W przetargu będzie mógł brać udział zarówno podmiot, u którego zostało już zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej, podmiot u którego zostanie ono dopiero zrealizowane oraz podmiot upoważniony przez ww. podmioty do brania udziału w przetargu i wystąpienia o wydanie świadectwa efektywności energetycznej. Będą mogły w nim zatem uczestniczyć między innymi przedsiębiorstwa oszczędzania energii typu ESCO. Powyższa regulacja ma na celu umożliwienie agregowania oszczędności i przystąpienia do przetargu podmiotowi, upoważnionemu przez inne podmioty, u których zrealizowano przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej, w sumie osiągające oszczędność energii na poziomie 10 toe. Wzór deklaracji przetargowej będzie określony, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Deklaracja przetargowa będzie zawierać w szczególności:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę, adres siedziby, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu:
 - a) u którego zostało zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej inne niż przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 18 ust. 2,
 - b) u którego zostanie zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej,
 - c) upoważnionego przez podmiot, o którym mowa w lit. a lub b;
- 2) określenie wartości świadectwa efektywności energetycznej, o które ubiega się podmiot, o którym mowa w pkt 1, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego;
- 3) dane dotyczące ilości energii zaoszczędzonej średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego;
- 4) wskazanie okresu uzyskiwania oszczędności energii dla danego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, wyrażonego w latach kalendarzowych;
- 5) określenie wartości efektu energetycznego (ω) – rozumianego jako stosunek ilości energii zaoszczędzonej średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej do wartości świadectwa efektywności energetycznej, o której mowa w pkt 2;
- 6) określenie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej oraz miejsca jego lokalizacji;
- 7) określenie terminu realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 8) oświadczenie o tym, że nie występują okoliczności, o których mowa w art. 18 ust. 2;
- 9) zobowiązanie do zrealizowania przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej zgodnie z deklaracją przetargową – w przypadku złożenia tej deklaracji przez podmiot, o którym mowa w pkt 1 lit. b, albo podmiot przez niego upoważniony;
- 10) upoważnienie do występowania w przetargu – w przypadku podmiotu o którym mowa w pkt 1 lit. c.

Zgodnie z art. 19 projektu ustawy uczestnik przetargu będzie musiał zadeklarować wartość efektu energetycznego (ω) rozumianego jako stosunek ilości energii zaoszczędzonej, średnio w ciągu roku, w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności

energetycznej, do wartości świadectwa efektywności energetycznej, o które ubiega się dany podmiot.

Rozstrzygnięcie przetargu będzie następować przez odrzucenie tych ofert, dla których wartość efektu energetycznego nie zawiera się w przedziale $(t \times \omega_{sr} ; \omega_{max})$, gdzie t oznacza współczynnik akceptacji ofert określany przez ministra właściwego do spraw gospodarki, $\omega_{sr} = \Sigma V\dot{s} / \Sigma V_o$ oznacza średnią wartość efektu energetycznego obliczaną na podstawie wszystkich zgłoszonych wartości efektów energetycznych i rozumianą jako średnia ważona sumą ilości energii zaoszczędzonej dla wszystkich zgłoszonych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, a ω_{max} oznacza najwyższą zgłoszoną do przetargu wartość efektu energetycznego.

Ponadto, zgodnie z art. 20 projektu ustawy, Prezes URE będzie przyznawał świadectwa efektywności energetycznej tylko do wartości świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w danym przetargu (określonej przez Prezesa URE w ogłoszeniu o przeprowadzeniu przetargu), w kolejności odpowiadającej wartości zadeklarowanych efektów energetycznych. Prezes URE nie przyzna świadectwa efektywności energetycznej następnemu według kolejności podmiotowi, jeżeli wartość świadectw efektywności energetycznej pozostałych do wydania w danym przetargu jest niewystarczająca, aby przyznać temu podmiotowi świadectwo efektywności energetycznej o wartości, o którą się ubiegał, określonej w deklaracji przetargowej.

Art. 21 projektu ustawy stanowi, że potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej przez podmiot, który wygrał przetarg, jest świadectwo efektywności energetycznej. Świadectwo efektywności energetycznej wydaje Prezes URE na wniosek podmiotu, który wygrał przetarg, w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. Do wydawania świadectw efektywności energetycznej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego o wydawaniu zaświadczeń.

W art. 22 projektu ustawy określono obowiązki podmiotu, któremu przyznano świadectwo efektywności energetycznej. Obowiązki te dotyczą zawiadomienia Prezesa URE o zakończeniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w terminie 30 dni od dnia jego zakończenia. W art. 22 nakłada się również na ww. podmioty obowiązek dołączenia do zawiadomienia oświadczenia potwierdzającego zgodność zrealizowanego

przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej z deklaracją przetargową oraz audytu efektywności energetycznej, w przypadku gdy jest on wymagany, sporządzonego po zrealizowaniu tego przedsięwzięcia. Jednocześnie należy podkreślić, że nie jest wymagane wykonanie audytu efektywności energetycznej dla zrealizowanego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w związku z którym zadeklarowano osiągnięcie oszczędności energii w ilości nieprzekraczającej 100 toe średnio w ciągu roku.

Na podstawie art. 23 projektu ustawy zrealizowane przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej, w związku z którymi zadeklarowano osiągnięcie oszczędności energii w ilości nieprzekraczającej równowartości 100 toe średnio w ciągu roku, będą mogły być poddane wrywkowej weryfikacji zgodności oszczędności energii osiągniętej w wyniku realizacji tego przedsięwzięcia z ilością energii zaoszczędzonej określonej w deklaracji przetargowej. Weryfikacji dokonuje Prezes URE albo zleca jej dokonanie innym podmiotom wyłonionym zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Prezes URE będzie mógł również dokonać lub zlecić dokonanie innym podmiotom wrywkowej weryfikacji audytu efektywności energetycznej przedkładanego Prezesowi URE wraz z deklaracją przetargową w celu przystąpienia do przetargu, jak i audytu efektywności energetycznej sporządzonego po zrealizowaniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

Zgodnie z art. 23 ust. 3 – 6, jeżeli w wyniku weryfikacji zgodności oszczędności energii Prezes URE stwierdzi, iż danemu podmiotowi przyznano świadectwo efektywności energetycznej o wartości odpowiadającej ilości energii większej niż ilość energii zaoszczędzonej w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, podmiot ten jest obowiązany w terminie 6 miesięcy od dnia zawiadomienia, uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo efektywności energetycznej o wartości stanowiącej różnicę między ilością energii wynikającą ze świadectwa efektywności energetycznej przyznanego temu podmiotowi a ilością energii zaoszczędzonej, wyrażoną w tonach oleju ekwiwalentnego. Prezes URE zawiadamia niezwłocznie dany podmiot o obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa efektywności energetycznej.

Do wykonywania tego obowiązku stosuje się odpowiednio przepisy art. 26 i 27, które dotyczą wykonywania obowiązku nałożonego na przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym, w zakresie uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej.

Na podstawie art. 24 projektu ustawy podmiot, który nie zawiadomił Prezesa URE o zakończeniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej lub zawiadamiając udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji o jego zrealizowaniu, a także w przypadku negatywnej weryfikacji oszczędności energii, nie może brać udziału w przetargu, organizowanym w celu wyboru przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, za które można uzyskać świadectwa efektywności energetycznej, przez okres 5 lat od dnia, w którym przedsięwzięcie to powinno być zrealizowane. W odniesieniu do podmiotu, który przystępował do przetargu ze zrealizowanym przedsięwzięciem służącym poprawie efektywności energetycznej lub podmiotu przez niego upoważnionego, ww. termin liczy się od dnia otrzymania świadectwa efektywności energetycznej.

Świadectwa efektywności energetycznej (zgodnie z art. 25 ust. 2) będą zapisywane w rejestrze świadectw prowadzonym przez podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, Nr 81, poz. 530 i Nr 182, poz. 1228). Informacje o wydanych i umorzonych świadectwach efektywności energetycznej Prezes URE będzie przekazywał podmiotowi prowadzącemu rejestr. Prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej będą zbywalne i będą stanowić towar giełdowy w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. Wpis do rejestru świadectw efektywności energetycznej oraz dokonane zmiany w rejestrze będą podlegały opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia rejestru.

Zgodnie z art. 26 projektu ustawy podmiot prowadzący rejestr świadectw efektywności energetycznej będzie obowiązany, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się sprzedażą energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym, wydać dokument stwierdzający prawa majątkowe wynikające z zarejestrowanego świadectwa efektywności energetycznej przysługujące wnioskodawcy.

Należy podkreślić, iż zgodnie z projektowaną ustawą prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej powstają z chwilą zapisania świadectwa efektywności energetycznej po raz pierwszy na koncie ewidencyjnym w rejestrze świadectw efektywności energetycznej, na podstawie informacji Prezesa URE o świadectwie efektywności energetycznej wydanym dla zrealizowanego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, i przysługują podmiotowi będącemu posiadaczem tego

konta. Przeniesienie praw majątkowych wynikających ze świadectwa efektywności energetycznej następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw efektywności energetycznej.

Zagadnienia dotyczące umarzania świadectwa efektywności energetycznej są uregulowane w art. 27 projektu ustawy. Prezes URE, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, któremu przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, będzie umarzał, w drodze decyzji, to świadectwo w całości albo w części. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej wygasają z chwilą jego umorzenia.

Towarowa Giełda Energii S.A. szacuje, że maksymalny koszt obsługi przez nią rynku białych certyfikatów nie powinien przekroczyć 0,5 % wartości certyfikatów w pierwszym roku funkcjonowania systemu i stopniowo maleć w kolejnych latach. Ostateczna wielkość kosztów ponoszonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. w poszczególnych latach zależeć będzie od szybkości rozwoju tego rynku. Zasadą jest, że im bardziej płynny rynek, tym staje się on tańszy dla uczestników. Opłaty jednostkowe za wykonanie poszczególnych czynności na rzecz uczestników w rejestrze i systemie notująco-rozliczeniowym będą kalkulowane corocznie w oparciu o wielkość rynku i prognozowane koszty do poniesienia przez Towarową Giełdę Energii S.A.

2.5. Zasady sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz uzyskania uprawnień audytora efektywności energetycznej (rozdz. 5)

Rozdział 5 projektu ustawy określa zasady sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz uzyskania uprawnień audytora efektywności energetycznej.

W art. 28 projektu ustawy zostało wskazane, że audyt efektywności energetycznej powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, u którego zostanie zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej lub podmiotu przez niego upoważnionego;
- 2) kartę audytu efektywności energetycznej;
- 3) oznaczenie miejsca lokalizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;

- 4) ocenę stanu technicznego oraz analizę zużycia energii obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji;
- 5) ocenę efektów uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w tym w szczególności określenie osiągniętej oszczędności energii.

Ponadto audyt efektywności energetycznej, przedkładany Prezesowi URE przez podmiot, u którego zostanie zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej lub podmiot przez niego upoważniony, wraz z deklaracją przetargową, w celu przystąpienia do przetargu, powinien zawierać także opis możliwych rodzajów i wariantów realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej wraz z oceną opłacalności ekonomicznej tych przedsięwzięć i możliwej do uzyskania oszczędności energii. Zgodnie z art. 29 projektu ustawy audyt efektywności energetycznej będzie mogła sporządzać osoba, która została wpisana do rejestru audytorów efektywności energetycznej.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 projektu ustawy do rejestru audytorów efektywności energetycznej wpisywana jest osoba, która:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślnie popełnione przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe;
- 3) ukończyła magisterskie studia wyższe w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, w zakresie technicznym;
- 4) odbyła szkolenie dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień audytora efektywności energetycznej lub ukończyła co najmniej roczne studia podyplomowe, umożliwiające uzyskanie wiedzy z zakresu programowego szkolenia;
- 5) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na audytora efektywności energetycznej.

Proponowane rozwiązanie skierowane jest do absolwentów wyższych uczelni, szczególnie kierunków technicznych, którzy po odbyciu specjalistycznego szkolenia w zakresie efektywności energetycznej zostaną poddani weryfikacji, polegającej na egzaminie państwowym, w wyniku której nastąpi sprawdzenie przygotowania merytorycznego do uzyskania uprawnień audytora efektywności energetycznej.

Chcąc stworzyć warunki do szybkiego wzrostu liczebności środowiska audytorów efektywności energetycznej oraz zwiększyć dostępność nowych miejsc pracy dla osób, które ich aktywnie poszukują, a ukończyły inne kierunki na uczelniach wyższych,

za równorzędne szkoleniu uznaje się odbycie co najmniej rocznych studiów podyplomowych, przy czym program tych studiów powinien obejmować zagadnienia z zakresu programowego szkolenia.

Zarówno specjalistyczne szkolenie dla osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień audytora efektywności energetycznej, jak i studia podyplomowe, mają zatem przygotować w wystarczającym stopniu do wykonywania oceny przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

Przesłanki utraty uprawnień do sporządzania audytu efektywności energetycznej zostały zawarte w art. 31 projektu ustawy. Audytor efektywności energetycznej traci ww. uprawnienia z dniem wykreślenia z rejestru audytorów, które następuje w przypadku:

- 1) wniosku audytora efektywności energetycznej o wykreślenie z rejestru;
- 2) ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych;
- 3) pozbawienia audytora efektywności energetycznej z mocy prawomocnego wyroku sądowego praw publicznych;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślnie popełnione przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe;
- 5) niedopełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC;
- 6) sporządzenia audytu efektywności energetycznej zawierającego oczywiste i rażące błędy stwierdzone w wyniku weryfikacji;
- 7) śmierci audytora efektywności energetycznej.

Zgodnie z art. 32 projektu ustawy audytor efektywności energetycznej ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem audytu efektywności energetycznej oraz przekazać Prezesowi URE kopię ubezpieczenia w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy.

Na podstawie art. 33 projektu ustawy jednym z zadań Prezesa URE, obok prowadzenia rejestru audytorów efektywności energetycznej, będzie powoływanie komisji kwalifikacyjnych przeprowadzających egzaminy na audytora efektywności energetycznej oraz odwoływanie tych komisji albo jej członków w określonych przypadkach. Komisje kwalifikacyjne będą miały charakter kadencyjny – będą powoływane na okres 5 lat.

Zgodnie z art. 33 ust. 2 Prezes URE może powołać komisje kwalifikacyjne:

- 1) przy stowarzyszeniach naukowo-technicznych, agencjach i fundacjach, których działalność statutowa związana jest z problematyką oszczędnego gospodarowania energią,
- 2) w jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw transportu oraz ministrom i Szefom Agencji, o których mowa w art. 21a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
- 3) na uczelniach wyższych oraz w instytucjach badawczych, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytucjach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618) podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki

– na ich wniosek.

Powyższe regulacje, zawarte w art. 28 – 33 projektu ustawy, stanowią wypełnienie ustaleń art. 8 i 12 dyrektywy.

2.6. Kary pieniężne (rozdz. 6)

Przepisy tego rozdziału regulują zasady odpowiedzialności karnej. Zgodnie z art. 34 ust. 1 projektu ustawy w przypadku niedopełnienia obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej lub nieuiszczenia opłaty zastępczej albo nieprzedstawienia w wyznaczonym terminie dokumentów lub informacji niezbędnych do oceny wykonania obowiązku albo przedłożenia Prezesowi URE wniosku o umorzenie świadectwa efektywności energetycznej zawierającego nieprawdziwe dane, na przedsiębiorstwo energetyczne sprzedające odbiorcom końcowym energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny może być nałożona przez Prezesa URE kara pieniężna w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku podatkowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Na podstawie art. 34 ust. 2 projektu ustawy Prezes URE może nałożyć, w drodze decyzji, na podmiot realizujący przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 20 000 euro, jeżeli podmiot ten:

- 1) w deklaracji przetargowej podał nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje;
- 2) nie zrealizował przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej wbrew zobowiązaniu;

- 3) nie zawiadomił Prezesa URE o zakończeniu przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej w przewidzianym terminie, lub zawiadamiając udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 4) uzyskał oszczędność energii niższą niż określona w deklaracji przetargowej;
- 5) nie dopełnia obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej, związanego z negatywną weryfikacją oszczędności energii;
- 6) pomimo zakazu uczestniczył w przetargach.

2.7. Zmiany w przepisach obowiązujących (rozdz. 7)

Zmiany w przepisach obowiązujących dotyczą m.in. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.), gdzie zostaną wprowadzone, poprzez dodanie ust. 6c w art. 5 i pkt 15 w art. 9 ust. 4, regulacje dotyczące obowiązku informowania odbiorcy przez przedsiębiorstwo sprzedające energię elektryczną o ilości zużytej przez tego odbiorcę energii elektrycznej w poprzednim roku oraz o miejscu, w którym są dostępne informacje o przeciętnym zużyciu energii elektrycznej dla danej grupy przyłączeniowej odbiorców, środkach poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr ..., poz. ...) oraz charakterystykach technicznych efektywnych energetycznie urządzeń.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne wprowadza się również zmiany w art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 3 oraz art. 20 ust. 2. Zmiany w art. 18 ust. 1 polegają na dodaniu do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe nowego zadania dotyczącego planowania i organizacji działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy. W art. 19 w ust. 3 dodaje się pkt 3a, a w art. 20 w ust. 2 punkt 1b, które uwypuklają rolę przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w opracowywanych przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) projektach założeń do planów oraz w planach zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

W związku z tym, że prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej będą stanowiły towar giełdowy, wprowadza się również zmiany w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, Nr 81, poz. 530 i Nr 182, poz. 1228) poprzez dodanie lit. f. w art. 2 pkt 2. Zgodnie z tą

zmianą, towarem giełdowym będą również dopuszczone do obrotu na danej giełdzie towarowej lub do obrotu organizowanego zgodnie z odrębnymi przepisami prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr ..., poz....).

Wprowadza się także zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) – w art. 401 ust. 7 i art. 401c ust. 5. Zmiany w art. 401 ust. 7 polegają na dodaniu pkt 4a, zgodnie z którym do przychodów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) zaliczone zostaną również wpływy z opłat zastępczych oraz wpływy z kar pieniężnych związanych z wprowadzaniem świadectw efektywności energetycznej. Ponadto zgodnie z nowym brzmieniem ust. 5 w art. 401c przychody te będą przeznaczane między innymi na wspieranie poprawy efektywności energetycznej.

2.8. Przepisy dostosowujące i końcowe (rozdz. 8)

W art. 40 projektu ustawy określono termin sporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki i przedstawienia Radzie Ministrów do zatwierdzania po raz pierwszy krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej na dzień 15 maja 2011 r.

Powyższa regulacja stanowi wypełnienie art. 14 ust. 2 dyrektywy, zgodnie z którym przekazanie Komisji Europejskiej tego krajowego planu zostało określone w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r.

W art. 41 projektu ustawy określono, że minister właściwy do spraw gospodarki ogłosi pierwszy raport zawierający w szczególności informacje dotyczące realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią oraz realizacji krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej wraz z oceną i wnioskami z ich realizacji do dnia 30 listopada 2012 r.

Z uwagi na fakt, że dyrektywa ustanawia cel indykatywny w zakresie oszczędności energii w wysokości 9 % w dziewiątym roku stosowania tej dyrektywy, okres obowiązywania ustawy o efektywności energetycznej został w art. 43 projektu ustawy ograniczony do dnia 31 grudnia 2016 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 16, art. 18 – 21, art. 24, które obowiązują do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- 2) art. 13 – 15, art. 23 ust. 3 – 6, art. 26 i art. 27, które obowiązują do dnia 31 marca 2016 r.;
- 3) art. 25, który obowiązuje do dnia 1 kwietnia 2016 r.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 15 – 23 ust. 1 i 2, art. 24 i 25, art. 34 ust. 2, art. 35, 36 i 38 oraz 39 w zakresie wpływów z kar pieniężnych, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.;
- 2) art. 13 i 14, art. 23 ust. 3 – 6, art. 26 i 27, art. 34 ust. 1 oraz art. 39 w zakresie wpływów z opłat zastępczych, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Rok 2013 będzie zatem pierwszym rokiem realnego obciążenia ustawowym obowiązkiem przedsiębiorstw energetycznych sprzedających energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą przekazania go do uzgodnień międzyresortowych. W dniu 17 czerwca 2009 r. w Ministerstwie Gospodarki została zorganizowana międzyministerialna konferencja uzgodnieniowa, w wyniku której uwagi zgłoszone do projektu ustawy zostały w dużej mierze uwzględnione w kolejnej jego wersji. Druga tura uzgodnień międzyresortowych odbywała się na zasadzie bilateralnych spotkań.

Projekt ustawy przekazano również do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego w zakresie dotyczącym zmian zadań samorządów. Proponowana wersja projektu ustawy została przyjęta przez ww. komisję na posiedzeniu w dniu 26 sierpnia 2009 r. Uwagi do projektu ustawy przesłała również działająca przy Prezesie Rady Ministrów Rada Legislacyjna, do których Ministerstwo Gospodarki odniosło się na piśmie.

W dniu 2 października 2009 r. Komitet Europejski Rady Ministrów przyjął projekt ustawy o efektywności energetycznej z zastrzeżeniem konieczności dokonania zmian, uzgodnionych w czasie obrad komitetu, w treści projektu ustawy oraz w uzasadnieniu i OSR. Uwagi Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Środowiska, Kancelarii

Prezesa Rady Ministrów oraz Rządowego Centrum Legislacji zostały w zdecydowanej większości uwzględnione w projekcie ustawy, natomiast pozostałe (dwie uwagi Ministerstwa Finansów oraz jedna KRPM) umieszczono w protokole rozbieżności.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podstawowym zadaniem projektu ustawy jest wdrożenie dyrektywy, której celem jest określenie ram służących do wprowadzenia środków wzrostu efektywności energetycznej oraz promowania rozwoju rynku tych środków.

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Zgodnie z projektem ustawy proponowane rozwiązania będą bezpośrednio dotyczyły następujących grup podmiotów:

- a) podmiotów zajmujących się wytwarzaniem energii lub jej obrotem,
- b) podmiotów zajmujących się transportem energii w celu jej dostarczenia do odbiorców końcowych lub stacji dystrybucyjnych, które dostarczają ją odbiorcom końcowym,
- c) podmiotów zajmujących się dystrybucją paliw gazowych oraz energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi w celu ich dostarczenia odbiorcom końcowym, odpowiedzialnych za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym albo elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo elektroenergetycznymi,
- d) sprzedawców energii odbiorcom końcowym,
- e) dostawców środków poprawy efektywności energetycznej,
- f) jednostek sektora publicznego, w tym jednostek administracji rządowej i samorządowej,
- g) osób fizycznych, osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej, dokonujących zakupu energii na własny użytek.

Projekt ustawy oddziałuje również na wiele innych podmiotów, w tym na podmioty realizujące przedsięwzięcia energooszczędne, przedsiębiorstwa oszczędzania energii typu ESCO, podmioty wykonujące audyty energetyczne, przez generowanie popytu na ich produkty i usługi.

Pośrednio, korzyści z projektowanej regulacji odniosą również wszyscy obywatele, gdyż wzrośnie poziom bezpieczeństwa energetycznego kraju i będzie niższy poziom zanieczyszczeń generowanych w procesie wytwarzania, przesyłu i wykorzystywania energii.

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy w dniu 17 lipca 2009 r. został skierowany do konsultacji społecznych z organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi działającymi w sektorze paliwowo-energetycznym. W ich wyniku uwagi do projektu ustawy zgłosiła Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan oraz Konfederacja Pracodawców Polskich. Powyższe uwagi zostały w zdecydowanej większości uwzględnione w projekcie ustawy. Zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.), w związku z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.), Ministerstwo Gospodarki ustosunkowało się do nich na piśmie.

Projekt ustawy oraz zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem ustawy zostały zamieszczone na stronach internetowych Ministerstwa Gospodarki w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art. 5 i 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Projekt ustawy w dużej mierze uwzględnia wnioski płynące z tych konsultacji, jednak z uwagi na sporą liczbę propozycji, które częściowo wykluczały się wzajemnie, część uwag nie mogła być wzięta pod uwagę.

Zainteresowanie pracami nad projektem ustawy zgłosili:

- 1) Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
- 2) Wojciech Woszczek,
- 3) Polka Izba Przemysłu Chemicznego,
- 4) Stowarzyszenie Papierników Polskich,
- 5) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych,
- 6) Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego „Pol-lighting”,
- 7) Towarzystwo Obrotu Energią,
- 8) Vattenfall Poland Sp. z o.o.,
- 9) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,
- 10) CECED Polska Członek Europejskiego Stowarzyszenia Producentów AGD,
- 11) Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.,
- 12) Agencja Rynku Energii S.A.,
- 13) Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.,

- 14) Izba Gospodarcza Gazownictwa,
- 15) Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki ENERGOPOMIAR Sp. z o.o.,
- 16) Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości,
- 17) Zespół Projektowo Wdrożeniowy Techniki Górniczej Władysław Szymański.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wprowadzenie przepisów projektu ustawy będzie oddziaływać na podmioty sektora publicznego, w tym na ich budżety, generując zarówno wydatki, jak i przychody.

Należy podkreślić, że przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej realizowane w ramach krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią będą generować oszczędności roczne na poziomie 250 – 350 mln PLN, przy założeniu, że cena za 1 toe wynosi ok. 500 – 700 PLN. Oznacza to, że realizacja celu określonego w przedmiotowej dyrektywie, przyniesie w okresie 10 – 15 lat odbiorcom energii, w tym również jednostkom sektora finansów publicznych, oszczędności łączne w wysokości 2,5 – 5,2 mld PLN.

Projekt ustawy określa przepisy służące realizacji celów dyrektywy, w tym kompetencje i obowiązki organów państwowych. Zwiększenia wymaga ilość osób monitorujących sektor energetyczny w urzędzie ministra właściwego do spraw gospodarki. Dodatkowe obowiązki w zakresie monitorowania uzyskiwanych oszczędności energii i sprawozdawczości oraz przygotowania mechanizmów wsparcia i rozporządzeń wykonawczych wymagają zwiększenia zaangażowania osobowego. Ponadto zgodnie z art. 11 projektu ustawy minister właściwy do spraw gospodarki będzie realizować zadania dotyczące efektywności energetycznej takie jak: organizowanie kampanii promujących stosowanie środków poprawy efektywności energetycznej, w tym wprowadzanie innowacyjnych technologii; prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleniowych o dostępnych środkach poprawy efektywności energetycznej; monitorowanie stosowania środków poprawy efektywności energetycznej, co również spowoduje dodatkowe wydatki dla budżetu państwa. Dokładne określenie skutków dla sektora finansów publicznych z tytułu realizacji ww. zadań jest trudne na obecnym etapie. Zakłada się, że koszty sektora finansów publicznych z tytułu realizacji ww. zadań będą wynosiły ok. 3 mln PLN rocznie.

Źródłem dodatkowych wydatków z budżetu krajowego, będą w szczególności następujące rozwiązania przewidziane projektem ustawy:

- pełnienie wzorcowej roli w zakresie oszczędności energii przez jednostki sektora publicznego, z którą – jak wspomniano powyżej – wiązać się będą wydatki m.in. na audyty energetyczne, podwyższanie efektywności energetycznej użytkowanych budynków i urządzeń oraz informowanie społeczeństwa o prowadzonych działaniach i uzyskiwanych oszczędnościach energii,
- powierzenie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki roli organu wydającego i umarzającego świadectwa efektywności energetycznej, z pełnieniem której wiązać się będzie wzmocnienie kadrowe w Urzędzie Regulacji Energetyki.

Zgodnie z projektem ustawy sektor publiczny zostanie zobowiązany do pełnienia wzorcowej roli w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, a o osiągniętych efektach ma informować społeczeństwo, przekonując i edukując w ten sposób opinię społeczną, co do celowości podejmowania działań energooszczędnych. Jest to szczególnie istotny aspekt dążenia do osiągnięcia założonego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią w skali całego kraju.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 projektu ustawy jednostki sektora publicznego, realizując zadania, zobowiązane są do stosowania co najmniej jednego z następujących środków poprawy efektywności energetycznej:

- 1) umowa, której podmiotem jest realizacja przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 2) nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, albo ich modernizacja;
- 4) nabycie lub wynajęcie efektywnych energetycznie budynków lub ich części, albo przebudowa lub remont użytkowanych budynków, w tym realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 76, poz. 493).

Jednostki sektora publicznego stosując środek poprawy efektywności energetycznej, o którym mowa w pkt 1 art. 10 ust. 2 projektu ustawy, będą mogły zawierać umowy, których

przedmiotem jest realizacja przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej z podmiotami takimi jak przedsiębiorstwa oszczędzania energii typu ESCO.

Jednostka sektora publicznego będzie zobowiązana informować społeczeństwo o prowadzonych działaniach i uzyskiwanych oszczędnościach na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Wzorcową rolę sektora publicznego w dużej mierze wiązać się będzie z koniecznością przeprowadzenia działań, często o charakterze inwestycyjnym. Niezbędne będzie w tym przypadku zagwarantowanie, aby wykorzystanie potencjalnych oszczędności energii następowało w sposób efektywny ekonomicznie, czyli przynoszący oszczędności finansowe po uwzględnieniu niezbędnych nakładów inwestycyjnych.

Według informacji zawartych w opracowaniu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową z 1999 r. pt. „Zakres sektora publicznego w Polsce” (autorzy: E. Malinowska, W. Misiąg, A. Miedzielski, J. Pancewicz) do sektora finansów publicznych zalicza się ponad 55 000 jednostek i instytucji. Prawdopodobnie liczba tych jednostek i instytucji uległa do dnia dzisiejszego zwiększeniu (obecnie nie są prowadzone statystyki liczby wszystkich jednostek sektora finansów publicznych). Według szacunków Ministerstwa Finansów, na chwilę obecną łączna powierzchnia budynków jednostek administracji rządowej wynosi ok. 8 500 000 m².

Zgodnie z art. 11 projektowanej ustawy, jednostka sektora publicznego sporządza, co najmniej raz na 10 lat, audyt energetyczny w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, eksploatowanych obiektów budowlanych, w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.), o powierzchni powyżej 250 m², których jest właścicielem lub zarządcą.

Ustalając ww. próg 250 m², kierowano się potrzebą zachowania spójności z progiem ustalonym w projekcie nowelizacji dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Artykuł 11 projektu dyrektywy nakłada obowiązek wydawania świadectw charakterystyki energetycznej budynkom, użytkowanym przez jednostkę sektora publicznego, których powierzchnia użytkowa przekracza 250 m².

Według szacunków Krajowej Agencji Poszanowania Energii, przeciętny koszt termomodernizacji 1 metra kwadratowego budynku kształtuje się na poziomie 60 PLN²⁾, natomiast przeciętny koszt audytu energetycznego budynku na poziomie 3 000 PLN.

Poniżej przedstawiono szacunkowy koszt realizacji inwestycji proefektywnościowych przez jednostki sektora publicznego oraz przeprowadzenia audytów energetycznych w latach 2011 – 2015.

Koszt inwestycji dokonanych przez sektor publiczny (tj. administracja rządowa) w latach 2011 – 2015	180 000 000 PLN
Powierzchnia użytkowa	3 000 000 m ² ³⁾
Koszt termomodernizacji m ²	60 PLN
Koszt przeprowadzenia audytów energetycznych w latach 2011 – 2015	5 550 000 PLN
Koszt wykonania audytu energetycznego	3 000 PLN ⁴⁾
RAZEM obciążenia finansowe jednostek sektora finansów publicznych (administracja rządowa) w latach 2011 – 2015	185 550 000 PLN

Jednocześnie warto podkreślić, że każda z inwestycji proefektywnościowych będzie corocznie przynosiła korzyści finansowe związane ze zmniejszeniem rachunków za energię (w okresie co najmniej 15 lat), a jednocześnie w każdym kolejnym roku będą realizowane także nowe inwestycje, dając tym samym dodatkowe oszczędności.

Regulacje zawarte w art. 10 i 11 projektu ustawy nie będą wywoływały nadmiernych obciążeń budżetu państwa. Osiągnięcie oszczędności energii w budynkach administracji publicznej nie będzie powodowało potrzeby przeprowadzania kosztownych inwestycji. W wielu przypadkach wystarczy zmiana organizacji funkcjonowania jednostek sektora publicznego (np. sposobu organizacji pracy urzędu, reżimu korzystania z energii

²⁾ Zgodnie z opracowaniem Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A. przeciętny koszt termomodernizacji 1m² powierzchni budynku, dla budynków sektora publicznego, szacuje się na poziomie 60 zł/m².

³⁾ Zakłada się, że około 35 % łącznej powierzchni budynków sektora finansów publicznych zostanie poddanych termomodernizacji.

⁴⁾ Informacje na temat przeciętnego kosztu audytu energetycznego pochodzą z Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A.

na stanowiskach pracy, czy korzystania z klimatyzacji, ogrzewania, wietrzenia pomieszczeń itp).

Jednostki sektora publicznego mogą realizować obowiązek określony w art. 10 i 11 projektu ustawy bez potrzeby zgłaszania dodatkowego zapotrzebowania środków finansowych w ramach ustawy budżetowej. Jednocześnie należy zauważyć, że na rynku dostępne będą różne formy finansowania pozabudżetowego jak np. finansowanie przez stronę trzecią, oraz umowy z przedsiębiorstwami oszczędzania energii typu ESCO.

Ponadto należy zauważyć, że Rada Ministrów przyjęła w dniu 20 października 2009 r. rozporządzenie w sprawie rodzajów programów i projektów przeznaczonych do realizacji w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji (Dz. U. Nr 187, poz. 1445). Rozporządzenie określa rodzaje projektów i programów, które mają m.in. zmniejszać energochłonność polskiej gospodarki oraz zmniejszać zapotrzebowanie na energię ciepłą i elektryczną. Działania te będą finansowane z „Krajowego systemu zielonych inwestycji” (za jego pomocą dzielone są środki ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji, które przeznaczają się m.in. na poprawę efektywności energetycznej, czyste technologie węglowe, odnawialne źródła energii oraz odzysk i wykorzystanie metanu). W związku z powyższym jednostki sektora publicznego będą mogły realizować projekty z zakresu efektywności energetycznej wykorzystując wsparcie z „Krajowego systemu zielonych inwestycji”.

Należy stwierdzić, że rozwój rynku środków poprawy efektywności energetycznej będący skutkiem wprowadzenia mechanizmu białych certyfikatów, a także realizacji obowiązku nałożonego na sektor publiczny, spowoduje zwiększone wpływy do budżetu państwa. Rozwijające się przedsiębiorstwa oferujące realizację przedsięwzięć energooszczędnych np. przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, przemysłu materiałów budowlanych oraz przemysłu maszynowego itd. będą płacić nie tylko wyższe kwoty z tytułu podatku VAT, ale także z tytułu podatku CIT. Wzrost zatrudnienia w tych firmach spowoduje z kolei wzrost dochodów budżetu z tytułu podatku PIT. Ponadto należy odnotować, że wzrost zatrudnienia w tych przedsiębiorstwach wpłynie na zmniejszenie wydatków związanych z wypłatą zasiłków dla bezrobotnych.

W pełnym rachunku korzyści należałoby również uwzględnić pozytywne skutki środowiskowe, związane z niższym obciążeniem z tytułu emisji do atmosfery pyłów i gazów.

Projekt ustawy implementuje postanowienia dyrektywy nakładające na państwa członkowskie dodatkowe obowiązki w zakresie analizy krajowego potencjału dla wzrostu efektywności energetycznej, oceny postępów w realizacji celów dyrektywy oraz obowiązku

składania okresowych raportów z danymi statystycznymi potwierdzającymi uzyskiwane oszczędności energii. Wprowadzenie ustawowego obowiązku wydawania i umarzania świadectw efektywności energetycznej jest jednocześnie rozszerzeniem zakresu obowiązków dla Urzędu Regulacji Energetyki.

Dla wypełnienia tych nowych obowiązków w sektorze rządowym zachodzi konieczność dostosowania i ewentualnej rozbudowy istniejących struktur, co będzie wymagać odpowiedniego wzmocnienia kadrowego Urzędu Regulacji Energetyki, który będzie odpowiedzialny za wydawanie świadectw efektywności energetycznej i kontrolowanie wykonania obowiązku ustawowego. Liczba podmiotów, którym będą wydawane świadectwa efektywności energetycznej będzie wyższa niż w przypadku działającego już systemu świadectw pochodzenia dla odnawialnych źródeł energii i kogeneracji. Wzmocnienie kadrowe może być zrealizowane w drodze zmian organizacyjnych urzędu.

Obecnie w Urzędzie Regulacji Energetyki w Departamencie Przedsiębiorstw Energetycznych jest zatrudnionych 8 osób zajmujących się wydawaniem i umarzaniem świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej w źródłach odnawialnych oraz wydawaniem i umarzaniem świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji, a także monitorowaniem realizacji przez przedsiębiorstwa energetyczne obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw oraz uiszczenia opłat zastępczych. Łącznie zespół ten obsługuje ok. 1 300 podmiotów zobligowanych do przedkładania Prezesowi URE do umarzania świadectw pochodzenia bądź uiszczenia opłaty zastępczej.

W przypadku świadectw efektywności energetycznej szacuje się, że liczba podmiotów zobligowanych do przedstawienia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki tych świadectw do umorzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej będzie wynosiła ok. 1 460.

W związku z tym przyjęto, że do obsługi systemu białych certyfikatów w Urzędzie Regulacji Energetyki należy zatrudnić dodatkowo 20 osób, tj.:

- 8 osób – zajmujących się wystawianiem świadectw efektywności energetycznej, umarzaniem tych świadectw oraz ich rozliczaniem,
- 4 osoby – zajmujące się organizowaniem przetargów,
- 8 osób – zajmujących się weryfikacją audytów i prowadzeniem rejestru audytorów.

Koszt funkcjonowania systemu białych certyfikatów przedstawia się następująco:

Liczba zaangażowanych w Urzędzie Regulacji Energetyki	Łączne koszty administracji
etaty	mln PLN /rok
20	2 – 3

Należy podkreślić, że system białych certyfikatów, jako mechanizm rynkowy powoduje najmniejsze obciążenie budżetowe w porównaniu z innymi, możliwymi do wprowadzenia, przewidzianymi dyrektywą, mechanizmami poprawiającymi efektywność energetyczną oraz umożliwia jednocześnie wykorzystanie istniejącego potencjału oszczędności energii w sposób efektywny energetycznie, tzn. pozwala osiągnąć jak największe oszczędności energii w jak najkrótszym czasie.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z proponowanymi w projekcie ustawy rozwiązaniami, uwypuklona zostanie rola środków poprawy efektywności energetycznej w opracowywanych przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) projektach założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Założenia te będą opracowywane w formie uchwały przyjmowanej przez Radę Gminy.

Należy również podkreślić, że jednostka samorządu terytorialnego będzie zobowiązana do sporządzania, co najmniej raz na 10 lat, audytu energetycznego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów eksploatowanych obiektów budowlanych, w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.), o powierzchni powyżej 250 m², których jest właścicielem lub zarządcą. Ponadto będzie zobowiązana do stosowania co najmniej jednego ze środków poprawy efektywności energetycznej, wymienionych w art. 10 ust. 2 projektowanej ustawy. Obciążenia finansowe dla jednostek samorządowych z tytułu pełnienia przez nie wzorcowej roli w zakresie racjonalnego gospodarowania energią przedstawiają się następująco:

Ilość jednostek samorządu terytorialnego	Przeciętny koszt audytu energetycznego budynku	Obciążenia finansowe rocznie dla jednostek samorządu terytorialnego z tytułu realizacji obowiązku określonego w art. 10 ust. 4 projektowanej ustawy w ciągu roku
Ok. 25 tys. ⁵⁾	3 000 PLN	7, 5 mln PLN ⁶⁾

⁵⁾ Aktualnie nie są prowadzone statystyki dotyczące powierzchni użytkowej budynków zajmowanych przez jednostki sektora publicznego. W związku z tym przyjęto założenie, że 1/2 budynków jednostek sektora publicznego przekracza powierzchnię 250 m².

⁶⁾ Audyt jest przeprowadzany raz na 10 lat zgodnie z art. 11 projektu ustawy.

Powyższe szacunki należy pomniejszyć o oszczędności płynące z tytułu mniejszych rachunków za energię. Każda z inwestycji proefektywnościowych będzie przynosiła corocznie (w okresie częstokroć 15 lat lub powyżej), korzyści finansowe związane z płaceniem niższych rachunków za energię.

Należy oczekiwać, że wejście w życie nowych regulacji i mechanizmów wspierających efektywność energetyczną stanie się pozytywnym impulsem dla samorządów wszystkich szczebli do podejmowania przez nie inicjatyw na rzecz rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w zakresie energetyki, szczególnie związanych z poszukiwaniem efektywnych rozwiązań wykorzystania lokalnych zasobów oraz rozwojem usług multimedialnych.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Należy oczekiwać, że dzięki proponowanej regulacji będzie on znaczący i pozytywny. Zakłada się, że wejście w życie regulacji powinno spowodować m.in. zwiększenie zapotrzebowania na usługi związane z dostawą środków poprawy efektywności energetycznej. W efekcie można spodziewać się rozwoju rynku usług związanych z efektywnością energetyczną, co powinno również przyczynić się do przyrostu miejsc pracy w firmach zajmujących się świadczeniem takich usług.

Ponadto realizacja przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej poza wymierną oszczędnością energii, będzie stymulować również wzrost konkurencyjności i innowacyjności całej gospodarki i może powodować wzrost zatrudnienia zwłaszcza w branży przedsiębiorstw, które dostarczają rozwiązania w zakresie poprawy efektywności energetycznej.

Silny wpływ inwestycji w zakresie efektywności energetycznej na rynek pracy jest wypadkową dwóch różnych czynników. Pierwszy z nich jest efektem redystrybucji tych inwestycji. Efekt ten wynika z pośrednich skutków reinwestowania środków finansowych zaoszczędzonych dzięki podjętym środkom poprawy efektywności energetycznej. Drugi efekt to bezpośrednie skutki takich inwestycji. Jest on związany z nakładem pracy koniecznym dla realizacji pierwotnej inwestycji na rzecz efektywności energetycznej.

Przykładowo,⁷⁾ 1 mln USD zainwestowany w poprawę efektywności energetycznej może generować stanowiska dające 12 do 16 lat bezpośredniego zatrudnienia, w porównaniu

⁷⁾ „Employment Effects of Electric Energy Conservation”, 2002, Charles River Associates

do zaledwie 4 lat zatrudnienia w przypadku inwestycji w elektrownię węglową. Innymi słowy inwestycje w efektywność energetyczną mogą przyczynić się do utworzenia trzy do czterokrotnie większej liczby miejsc pracy niż porównywalne inwestycje w zaopatrzenie w energię.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Obowiązki nałożone na podmioty zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym powodują, że jest to grupa przedsiębiorstw, na którą projektowane rozwiązania wywierają największy wpływ. Obowiązek pozyskania i przedstawienia do umorzenia określonej wartości świadectwa efektywności energetycznej, oznacza konieczność podjęcia przez te podmioty zdecydowanych działań prowadzących do uzyskania wymiernych oszczędności energii po stronie odbiorców końcowych. Również obowiązki w zakresie udostępniania odbiorcom końcowym informacji pomocnych w określeniu możliwych dla nich do podjęcia środków poprawy efektywności energetycznej i dostarczania im określonych materiałów informacyjnych, oznaczać będą konieczność przeprowadzenia działań dostosowawczych przez przedsiębiorstwa będące adresatami tych obowiązków.

Wprowadzenie świadectw efektywności energetycznej i wynikających z nich zbywalnych praw majątkowych, które stanowić będą towar giełdowy, będzie miało także znaczący wpływ na sektor wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii, który korzystając z tego mechanizmu stymulującego zachowania prooszczędnościowe zostanie zachęcony do podejmowania działań skutkujących zwiększeniem sprawności wytwarzania energii i zmniejszeniem strat w przesyśle i dystrybucji energii.

Większość z powyższych praw i obowiązków łączyć się będzie z koniecznością przeprowadzenia działań, często inwestycyjnych, o charakterze prooszczędnościowym. Istotne jest tutaj założenie wykorzystania potencjalnych oszczędności energii w sposób efektywny ekonomicznie, czyli przynoszący oszczędności finansowe po uwzględnieniu niezbędnych nakładów inwestycyjnych. Skutecznie realizowane przedsięwzięcia w zakresie efektywności energetycznej będą również stymulować wzrost konkurencyjności gospodarki. Proponowana regulacja może spowodować wzrost nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw sektora energetycznego, szczególnie w zakresie modernizacji sieci przesyłowych

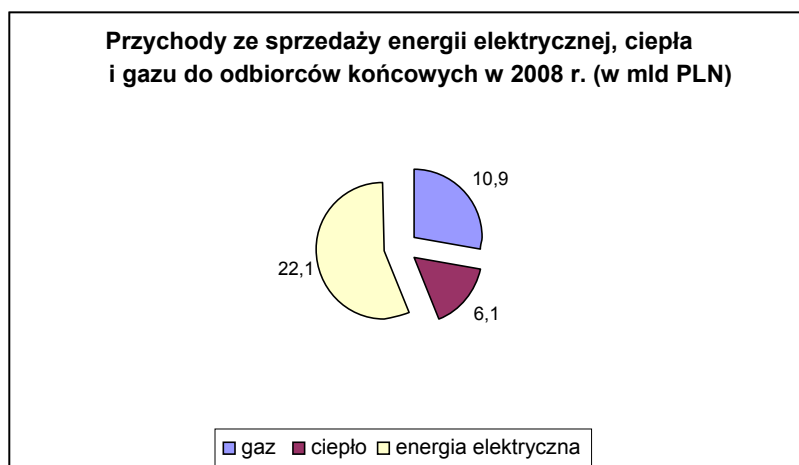
i dystrybucyjnych energii elektrycznej oraz w sektorze wytwarzania, co może skutkować nieznacznym wzrostem cen energii elektrycznej.

Należy podkreślić, że koszt systemu sterowany będzie wysokością opłaty zastępczej, ogólną wartością świadectw efektywności energetycznej wynikających z obowiązku umorzeń oraz wysokością nałożonego obowiązku. Przewiduje się wartość opłaty zastępczej na poziomie od 900 PLN do 2 700 PLN za 1 toe. Doświadczenia w funkcjonowaniu takich mechanizmów z innych krajów wskazują, że opłata zastępcza wyraźnie kreuje wysokość ceny certyfikatów. Opłata zastępcza powinna być wystarczająco wysoka, żeby opłacało się inwestować w oszczędzanie energii.

Zakładając, że w pierwszym roku obowiązywania ustawy opłata zastępcza zostanie ustalona na poziomie od 2 000 PLN do 2 700 PLN za 1 toe, koszt realizacji celu wynikającego z dyrektywy, stanowiącego ok. 0,5 mln toe/rok wyniesie od 1 do 1,5 mld PLN. Natomiast efekt oszczędnościowy rozumiany jako oszczędność na rachunku za energię z tytułu zaoszczędzenia 0,5 mln toe/rok można oszacować, przyjmując cenę za 1 toe ok. 500 – 700 PLN, na poziomie od 250 mln do 350 mln PLN/rok, co w okresie 15 lat uzyskiwania oszczędności daje kwoty od 3,7 mld PLN do 5,2 mld PLN.

Poprawa efektywności energetycznej obniża koszt energetyczny gospodarki, wymaga jednak wcześniejszych nakładów i zwiększenia średniej ceny energii. Według opracowania Agencji Rynku Energii S.A. pt. „Sytuacja techniczno-ekonomiczna sektora elektroenergetycznego – IV kwartały 2008 r.”, przychody ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła i gazu do odbiorców końcowych w 2008 r. wyniosły ok. 39,1 mld PLN.

Szacuje się, że obroty w systemie białych certyfikatów będą wynosiły ok. 3 % obrotu na detalicznym rynku energii, czyli ogólny koszt w skali kraju wynikający ze wzrostu cen energii wyniósłby rocznie ok. 1, 17 mld zł.

Szacuje się, że wzrost cen energii w związku z wprowadzeniem systemu białych certyfikatów będzie wynosił od 1,5 % do 2 %.

Wartość jednostkowa białego certyfikatu została ustalona na poziomie 1 tony oleju ekwiwalentnego (1 toe to tona ropy naftowej o wartości opałowej równej 10 000 kcal/kg).

Ogólna wartość świadectw efektywności energetycznej wynikająca z obowiązku umorzeń zależy będzie od zakładanego tempa generacji oszczędności, tzn. realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią.

Niewątpliwą zaletą wprowadzanego projektowaną ustawą systemu białych certyfikatów jest to, że umożliwi on, przez odpowiednie ustalanie parametrów systemu, regulowanie wielkości obciążenia z tytułu kosztów systemu.

Trzeba jednocześnie stwierdzić, że w wyniku uzyskanych redukcji zużycia energii pojawią się oszczędności w ilości wielokrotnie przekraczającej ww. koszt systemu. W zależności od przyjętych parametrów systemu zwrot kosztu społecznego nastąpi w okresie 1 – 3 lat. Głównym czynnikiem motywacyjnym systemu białych certyfikatów jest bezwzględne skrócenie prostego okresu spłaty inwestycji proefektywnościowej o $\frac{3}{4}$ do $1\frac{1}{2}$ roku (przy $\omega = 1$), w zależności od przyjętych parametrów systemu oraz od zgłoszonej przez inwestora wartości wskaźnika.

Wejście w życie regulacji przyczyni się do poprawy efektywności energetycznej polskiej gospodarki, co w efekcie powinno doprowadzić do racjonalizacji cen energii dla odbiorców końcowych. Dzięki temu powinna wzrastać konkurencyjność polskich przedsiębiorstw na rynku europejskim, szczególnie tych o stosunkowo wysokiej energochłonności. Dzięki wystąpieniu efektu skali, środki poprawy efektywności energetycznej staną się bardziej dostępne dla odbiorców końcowych i konkurencyjne cenowo.

Ścieżka dochodzenia do osiągnięcia celu indykatywnego w zakresie oszczędności energii na poziomie 4,5 Mtoe przewidzianego na 2016 r.

1. Przewiduje się, że z tytułu wprowadzenia systemu białych certyfikatów uzyska się oszczędności energii na poziomie ok. 2,2 Mtoe.⁸⁾

⁸⁾ Szacunek Ministerstwa Gospodarki

2. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej szacuje, że w ramach realizacji niżej wymienionych projektów w zakresie efektywności energetycznej zostanie zrealizowane ok. 0,68 Mtoe oszczędności energii.

Działania PO „Infrastruktura i Środowisko”	2011 – 2016
Programy priorytetowe NFOŚiGW	efekt narastająco
9.1. Wysokosprawne wytwarzanie energii	0,2666
9.2. Efektywna dystrybucja energii	0,0428
9.3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	0,0181
4.2. Racjonalizacja gospodarki odpadami i zasobami w przedsiębiorstwach	0,0148
4.3. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik	0,0009
PP „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”	0,1677
PP „Efektywne zarządzanie energią w celu zmniejszenia jej zużycia w przedsiębiorstwach”	0,1247
PP „Modernizacja i rozwój ciepłownictwa”	0,0430
Razem	0,6785

3. Według wyliczeń Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A. potencjał w zakresie oszczędności energii w związku z realizacją projektów w ramach ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów tj. Funduszu Termomodernizacji i Remontów wyniesie ok. 0,2 Mtoe⁹⁾

⁹⁾ Opracowanie NFOŚiGW pt. „NFOŚiGW na rzecz efektywności energetycznej”

4. Ministerstwo Finansów¹⁰⁾ przeprowadziło analizę efektów oszczędnościowych możliwych do uzyskania w związku z zastosowaniem tzw. „miękkich” mechanizmów wsparcia efektywności energetycznej (tabela poniżej). Z informacji przekazanych przez Ministerstwo Finansów wynika, że potencjał w zakresie oszczędności energii do 2016 r. ze wszystkich tzw. „miękkich” działań wyniesie ok. 1,5 Mtoe.

I	Działania miękkie wynikające z ustawy o efektywności energetycznej
1	Monitorowanie i raportowanie realizacji celu indykatorywnego w zakresie oszczędnego gospodarowania energią
2	Audyt energetyczny raz na 10 lat dla wszystkich budynków użyteczności publicznej
3	Ustawowy obowiązek informacyjny o realizacji celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią
4	Wzorcowa rola sektora publicznego <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie wymagań określonych z załączniku VI dyrektywy 2006/32/WE takich jak: <ul style="list-style-type: none"> – wymogi dotyczące wykorzystywania do oszczędności energetycznych instrumentów finansowych (umowy o poprawę efektywności energetycznej), – wymóg zakupu wyposażenia i pojazdów charakteryzujących się niskim zużyciem energii, – wymóg nabywania urządzeń efektywnych energetycznie, – wymogi nabywania lub wynajmowania efektywnych energetycznie budynków lub ich części. • kampanie informacyjne zachęcające gminy do zawierania umów z podmiotami realizującymi przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej.
5	Prowadzenie kampanii informacyjnej o sposobach oszczędnego gospodarowania energią
6	Nowa konstrukcja faktury informująca odbiorcę: <ul style="list-style-type: none"> – o zużyciu energii w poprzednim okresie – o przeciętnym zużyciu energii w danej grupie odbiorców
7	Informowanie o punktach kontaktowych, gdzie możliwe jest uzyskanie informacji o dostępnych środkach poprawy efektywności energetycznej
II	Działania miękkie funkcjonujące na podstawie innych przepisów niż projekt ustawy o efektywności energetycznej
1	Stworzenie podstaw formalno-prawnych dla administracji centralnej do korzystania ze wsparcia ze środków Unii Europejskiej przy inwestycjach proefektywnościowych
2	Wprowadzenie klas energetycznych budynków oraz informowanie potencjalnych nabywców o klasie energetycznej budynku
3	Obowiązek informowania nabywców o klasach energetycznych produktów (w zakresie sprzętu AGD, urządzeń klimatyzujących i wentylacyjnych)

Realizacja wzorcowej roli przez sektor publiczny, wprowadzenie systemu białych certyfikatów, realizacja projektów w zakresie efektywności energetycznej wspieranych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Termomodernizacji i Remontów, a także stosowanie tzw. miękkich środków poprawy

¹⁰⁾ Pismo Ministerstwa Finansów z dnia 26 marca 2010 r. znak:GN3/63/CBV/10/262

efektywności energetycznej powinno przyczynić się do realizacji w 2016 r. celu indykatywnego w zakresie oszczędności energii wskazanego w dyrektywie 2006/32/WE.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Przepisy projektu nie zawierają wprost odniesień do poszczególnych regionów, jednakże jak już wcześniej wskazano, wystąpią pozytywne efekty oddziaływania na rozwój rynku usług związanych z dostawą środków poprawy efektywności energetycznej oraz związany z tym wzrost inwestycji proefektywnościowych. To z kolei będzie pozytywnie oddziaływać na lokalne rynki pracy.

7. Skutki ekologiczne

Bezpośrednie korzyści ekologiczne jakie wiążą się z wdrożeniem przepisów projektu ustawy, to zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co w skali nie tylko naszego kraju będzie bardzo pozytywnym efektem na drodze dążenia do poprawy stanu środowiska. W procesie spalania paliw wykorzystywanych w energetyce występuje znacząca emisja do atmosfery dwutlenku węgla, tlenków azotu, dwutlenku siarki i pyłów. Należy zwrócić uwagę, że w Polsce ponad 90 % energii elektrycznej i ok. 80 % ciepłej wytwarza się z węgla brunatnego i kamiennego. Te nośniki energii w porównaniu z innymi emitują znacznie więcej zanieczyszczeń. Należy również podkreślić, że szereg elektrowni i elektrociepłowni w Polsce charakteryzuje się stanem technicznym, który nie odpowiada najnowszym, obowiązującym standardom w zakresie ochrony środowiska, co oznacza podwyższoną emisję. Z prognoz Agencji Rynku Energii wynika, że zapotrzebowanie na energię w Polsce będzie rosnąć w podobnym tempie, jak dotychczas, czyli ok. 7 % rocznie. Uchwalenie projektowanej ustawy, a w ślad za tym wprowadzenie mechanizmów poprawiających efektywność energetyczną, zmniejszy ryzyko dodatkowego obciążenia związanego z opłatami za zanieczyszczenie środowiska.

Wprowadzenie kompleksowego mechanizmu wsparcia dla działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej gospodarki doprowadzi w konsekwencji nie tylko do ograniczenia szkodliwego oddziaływania sektora energetycznego na środowisko, ale także będzie się przyczyniać do poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Poprawa efektywności wytwarzania, przesyłu i wykorzystania energii przyczynia się do zmniejszenia zużycia paliw, a tym samym do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji.

Oszczędność paliw i energii stanowi jeden z najszybszych, najskuteczniejszych i najbardziej opłacalnych sposobów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych szkodliwych substancji oraz poprawy jakości powietrza, szczególnie na terenach gęsto zaludnionych. W tym kontekście, projekt ustawy wpisuje się w unijną politykę ochrony klimatu, jako jednego z trzech głównych filarów europejskiej polityki energetycznej (obok zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii oraz rozwoju wewnętrznego rynku energetycznego). Celem pakietu klimatyczno-energetycznego przyjętego przez Unię Europejską w kwietniu 2009 r. jest, w znaczącym stopniu, realizacja postanowień Rady Europejskiej zawartych w konkluzjach z dnia 31 marca 2007 r., czyli tzw. celów „3x20”, dot.:

- osiągnięcia redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20 % w stosunku do roku 1990 (30 % w przypadku osiągnięcia w tym zakresie porozumienia międzynarodowego),
- 20 % udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w całkowitym zużyciu energii w Unii Europejskiej, w tym minimalnego dla każdego z państw członkowskich celu 10 % udziału OZE w transporcie na terytorium Unii Europejskiej,
- osiągnięcia unijnego celu zmniejszenia zużycia energii o 20 % w odniesieniu do prognoz na rok 2020, zgodnie z szacunkami zawartymi w opublikowanej przez Komisję Zielonej Księżdy w sprawie racjonalizacji zużycia energii.

Ponadto należy podkreślić, że zwiększenie efektywności energetycznej w polskiej gospodarce w skutek wdrożenia przepisów projektu ustawy zmniejszy koszty wypełniania przez sektory przemysłu i energetyki wymogów dyrektywy dotyczącej handlu emisjami CO₂ (tzw. dyrektywa ETS). Wskutek wdrożenia odpowiednich działań w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej (w sektorach gdzie jest to technologicznie możliwe), operatorzy instalacji przemysłowych i energetycznych mogą znacząco zmniejszyć koszty uczestnictwa w systemie ETS przez zmniejszenie zapotrzebowania na uprawnienia do emisji, znaczną część których, po wejściu w życie pakietu klimatyczno-energetycznego, będzie trzeba kupować na aukcjach. Analizy ekspertów dowodzą, że działania na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej są najbardziej efektywnym kosztowo sposobem redukcji emisji gazów cieplarnianych. Poprawa efektywności energetycznej ułatwi także właściwą implementację dyrektywy dot. emisji przemysłowych, ustalającej m.in. limity wartości emisji SO₂, NO_x oraz pyłów (tzw. dyrektywa IPPC) w dużych instalacjach spalania.

Ponadto poprawa efektywności energetycznej oraz racjonalne wykorzystanie istniejących zasobów energetycznych jest szczególnie istotne w perspektywie ograniczonych zasobów surowców kopalnych oraz w perspektywie wzrastającego zapotrzebowania na energię.

8. Wskazanie źródeł finansowania

Wprowadzane regulacje powinny przyczynić się do lepszego wykorzystania paliw w energetyce w procesach wytwarzania energii elektrycznej, zmniejszania strat energii elektrycznej w przesyłce i dystrybucji oraz sukcesywnego zmniejszania zużycia energii przez odbiorców końcowych. Istniejące w Polsce instalacje mają stosunkowo niską efektywność, a jej podniesienie w znacznym stopniu ograniczy zużycie paliwa pierwotnego i zredukuje emisje substancji szkodliwych do atmosfery. Zwiększenie efektywności energetycznej przyczynia się zatem do zmniejszenia kosztów zewnętrznych powodowanych przez zanieczyszczenie środowiska, które powinny być uwzględniane w kosztach energii.

Nie przewiduje się zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obecnie obowiązujących przepisów. Oczekiwana poprawa efektywności energetycznej związana będzie z zastępowaniem zużytego i wymagającego wymiany sprzętu na energooszczędny oraz z racjonalizacją zużycia energii (np. przez bardziej skuteczne zarządzanie popytem na energię). Natomiast wartość i ilość sprzedaży energii wynikająca z zapotrzebowania odbiorców i związane z tym wpływy z podatków i opłat w skali kraju nie powinny się zmniejszyć. Natomiast uzyskane oszczędności i zmniejszenie kosztów paliw w wytwarzaniu energii pozwoli na pozyskanie środków na nowe inwestycje i ograniczenie wzrostu cen energii.

Ponadto projekt ustawy przewiduje kary pieniężne za niedopełnienie obowiązków związanych z uzyskaniem i przedstawieniem do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej oraz wpływy z opłat zastępczych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2, które będą stanowiły przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Kwoty z opłat zastępczych będą wpływały na rachunek bankowy tego funduszu, do dnia 31 marca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy. Środki zgromadzone na tym funduszu będą przeznaczone na wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz budowy lub przebudowy sieci elektroenergetycznych służących przyłączeniu tych źródeł lub na wspieranie poprawy efektywności energetycznej, w tym wysokosprawnej kogeneracji.

9. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 dyrektywy państwa członkowskie zostały zobowiązane do wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, niezbędnych do stosowania dyrektywy w terminie do dnia 17 maja 2008 r. oraz do przekazania Komisji Europejskiej tekstów przyjętych przepisów (uchwalonej przez Sejm RP ustawy).

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 19 października 2010 r.

DPUE - 920 - 1061/09 - 10/MN/7

SM-22179

dot.: RM-10-127-10 z dnia 14.10.2010 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o efektywności energetycznej (tekst ostateczny) wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

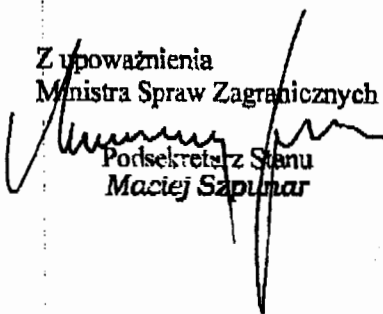
w związku z przedłożonym projektem ustawy o efektywności energetycznej (tekst ostateczny) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2006/32/WE państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby sektor publiczny odgrywał wzorcową rolę w zapewnieniu efektywności energetycznej na ich terytorium.
- II. Nie jestem w stanie jednoznacznie ocenić, czy zobowiązania przewidziane w projekcie zapewnią realizację ww. art. 5 ust. 1 dyrektywy 2006/32/WE. Postanowienia projektowanej ustawy w obecnej wersji (art. 10-12) nakładają na sektor publiczny szereg zobowiązań (środki poprawy efektywności wskazane w art. 10 ust. 2 projektu, informowanie o wzorcowej roli sektora publicznego, wymiana doświadczeń w zakresie uzyskiwania oszczędności zużycia energii audyty energetyczne oraz przygotowanie i publikowanie wytycznych nakazujących uwzględnianie w procesie zamówień publicznych zagadnień efektywności energetycznej). Nie ma jednak żadnej gwarancji, że okażą się one

wystarczające do osiągnięcia przez sektor publiczny przynajmniej analogicznego poziomu realizacji celu dyrektywy (poprawy efektywności energetycznej), jaki osiągną inne podmioty objęte zakresem projektowanej ustawy dzięki nakładanym na nie zobowiązaniom. Ewentualne osiągnięcie przez sektor publiczny niższego poziomu realizacji celu dyrektywy stanowiło by oczywiste niewywiązanie się z obowiązku odgrywania wzorcowej roli w zapewnieniu efektywności energetycznej.

W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem powyższych uwag.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Maciej Szpunar

Do wiadomości:

Pan Waldemar Pawlak
Wiceprezes Rady Ministrów
Ministerstwo Gospodarki